

Хто кому президент?

Новий глава офісу на Банковій стрімко нарощує свій вплив

» стор. 4

«Добровольці залишаються на фронті й досі»

Юрист Віктор Шендибіло — про законопроекти, яких потребує Україна, та бажання уславити ім'я країни не гірше, ніж спартанський законодавець Лікурґ

» стор. 8—9

«Тримаймо разом українську хвилю!»

Грандіозним шоу на велику сцену повернулася «Українська пісня року»

» стор. 11

Україна молода

Вівторок, 18 лютого 2020 року

№ 18 (5620)

Учорашні курси
НБУ:
1 \$ = 24,447 грн
1 € = 26,494 грн
1 рос.руб. = 0,384 грн

На межі Бада-буму

Різке падіння економіки України наприкінці минулого року може виявитися лише першою ластівкою наших проблем: влада заганяє країну в глухий кут

» стор. 6

Влада гарячково намагається пояснити, чому ми втрачаємо економіку, але не знає, що робити далі.
Фото з сайта dzerkalo.media.

«У відповідному наказі Міністерства оборони України будуть збережені визначені на даний час вимоги щодо виконання військового вітання, а саме вітання: «Слава Україні!» та відповіді на нього: «Героям слава!»

пресслужба МОУ

РЕЗОНАНС

Бургас манти

Адвокати підозрюваного у справі Катерини Гандзюк прокладають шляхи до болгарської в'язниці

Тарас ЗДОРОВИЛО

У резонансній справі щодо замаху на Катерину Гандзюк, яка була громадською активісткою у сфері доступу до публічної інформації, до цих пір не поставлено крапку, а з плином часу відкриваються все нові й нові деталі.

Адвокати голови Херсонської облради Владислава Мангера — Дмитро Ільченко та Андрій Мурашкін — намагалися потрапити 16 лютого у в'язницю в Болгарії у місті Бургас до одного з підозрюваних в організації замаху на Катерину Гандзюк — Олексія Москаленка (Левіна), якого болгарські правоохоронці затримали 24 січня, а 27 січня суд у Бургасі відправив його під варту на 40 днів. Про це пише видання «Дзеркало тижня». Проте спроба українських юристів виявилася марною — у побаченні з Левіним адвокатам Мангера влада Болгарії категорично відмовила.

Як вважають експерти, причиною цих наполегливих намагань адвокатів є те, що клієнт Ільченка і Мурашкіна може бути стурбований можливими свідченнями Левіна по справі Гандзюк і прагне з'ясувати, наскільки ж той готовий співпрацювати зі слідством.

Щоправда, один з адвокатів негайно відреагував на звинувачення. Дмитро Ільченко на своїй сторінці у «Фейсбуці» повідомив, що 17 лютого відправив у «Дзеркало тижня» запит із вимогою спростувати недостовірну інформацію. «Я так зрозумів, що у Трепака агонія. Вони вже зрозуміли, що це не Мангер, що після затримання Левіна їм треба передавати справу до суду і визнавати Мангера невинним. І тепер уже готуються виправдуватися: «це адвокати Мангера нам усе зіпсували», — написав Ільченко у соцмережі.

Нагадаємо, що 31 липня 2018 року в Херсоні біля під'їзду невідомий чоловік викинув на активістку Катерину Гандзюк кислоту, після чого вона потрапила до реанімаційного відділення з сильними опіками. Незважаючи на інтенсивне лікування та численні операції, померла в лікарні через три місяці.

Після слідчих дій поліція затримала п'ятьох підозрюваних у нападі на Гандзюк: В'ячеслава Вишневського, Віктора Горбунова, Володимира Васиновича, Сергія Торбіна та Микиту Грабчука. У червні 2019 року, після того як обвинувачені визнали свою провину та пішли на угоду зі слідством, Покровський райсуд Дніпропетровської області виніс їм вироки.

Проте громадські активісти наполягають на тому, що до вбивства Гандзюк причетні також херсонські чиновники Андрій Гордєєв та Євген Рищук. Крім того, правоохоронці на початку 2019 року оголосили підозру в організації вбивства активістки Катерини Гандзюк ще й Олексію Левіну, щоправда, вже у квітні того ж року Генпрокуратура змінила статтю. За офіційною версією слідства, саме він та голова Херсонської облради Владислав Мангер організували замовлення завдати тяжких тілесних ушкоджень Гандзюк, що спричинило її смерть. ■

ОГОЛОШЕННЯ

Втрачений студентський квиток КІНК КНУБА ОД-21, виданий на ім'я Ягоди Анастасії Михайлівни, вважати недійсним.

Лео́нід ШКІЛНДЕ́Й

За минулі чотири доби збройні формування Російської Федерації та їхні помічники 9+ 10+13+6 разів порушили режим припинення вогню. Противник обстріляв наші позиції із заборонених Мінськими домовленостями мінометів калібру 120 мм та 82 мм, а також із гранатометів різних систем, великокаліберних кулеметів та іншої стрілецької зброї.

На донецькому напрямку в районі відповідальності оперативно-тактичного угруповання «Схід» противник здійснив обстріли по наших позиціях поруч із Лебединським, Мар'їнкою, Красногорівкою, Павлопелем, Широкиним, Лебединським, Тарамчуком, Водяним, Березовим, Славним, Новомихайлівкою.

Ворожі обстріли зафіксовано на луганському напрямку в районі відповідальності оперативно-тактичного угруповання «Північ» поряд

Свдо́кія ФЕЩЕ́НКО

У деяких ЗМІ з'явилася інформація про те, що у зв'язку з ухваленням нового закону скасовується вітання «Слава Україні» — «Героям слава» в армії. Міністерство оборони зазначає, що втрата чинності закону про Стрільний статут Збройних сил України жодним чином не скасує військово-вітання, яке буде закріплено у відомчому документі.

Відомство роз'яснює, що у зв'язку з прийняттям Верховною Радою Закону про втрату чинності закону про

Світла́на МИ́ЧКО

Тернопільська область

У ході проведення спецоперації співробітники департаменту стратегічних розслідувань Управління національної поліції в Тернопільській області спільно з працівниками слідчого управління і бійцями КОРДу і під процесуальним керівництвом обласної прокуратури викрили злочинне угруповання з розповсюдження наркотиків, яке з неабияким розмахом діяло в Західному регіоні України.

За інформацією начальника згаданого департаменту Василя Джиджори, наркотичний бізнес організували два брати з Тернопільщини, які налагодили для цього торгівлю у відомій інтернет-мережі Telegram. Через останню ділки впродовж 2019-2020 років збували наркотичні засоби та психотропні речовини, зокрема амфетамін, на території Львівської, Тернопільської, Волинської, Рівненської та Хмельницької областей. У кожній із них діяли спеціально найняті посередники, які щодня розміщували близько шістьдесяти закладок і отримували за це місячну зарплату в розмірі 1,5—2 тис. доларів.

Організаторам обладку приносила від сорока до шістьдесяти тисяч гривень щодня. Згідно з попередньою інформацією, за час своєї діяльності наркоторгівці встигли організувати близько 22 тисяч злочинних «закладок», більшість яких було зроблено в Тернополі та Луцьку. За зароблені на чужій біді гроші вони вже навіть встигли придбати квартиру та відкрити ресторанний бізнес.

Як повідомляє офіційний сайт Управління Національної поліції в Тернопільській області, трьох фігурантів справи затримали у Тернополі, ще двох

НА ФРОНТІ

Глушать сигнал

Від початку року зафіксували близько 9 тисяч порушень режиму припинення вогню

із населеними пунктами Новолуганське, Кримське, Оріхове, Новозванівка, Хутір Вільний, Травневе, Зайцеве, Новотошківське.

Унаслідок ворожих обстрілів 14 лютого один український захисник отримав поранення.

На всі обстріли російських окупантів підрозділи Об'єднаних сил давали адекватну відповідь із дозволеного озброєння.

Тим часом у звіті місії ОБСЄ, опублікованому 14 лютого, йдеться про систематичні обстріли їхніх БПЛА.

Зокрема, в період із 27 січня до 9 лютого спостережні безпілотники були обстріляні чотири рази зі стрілецької зброї. Крім того, в цей час БПЛА ОБСЄ 43 рази зазнавали дії перешкод сигналу GPS — за оцінкою, в результаті глушіння.

Безпілотні літальні апарати СММ виявили приблизно 150 протитанкових мін поблизу Верхньошироківського та близько 110 протитанкових мін біля Оріхового.

У звіті зазначено, що свобода пересування спостерігачів місії ОБСЄ обмежувалася

МАРКЕРИ

Україні таки слава

Прославляння країни і її героїв залишиться обов'язковим у ЗСУ

стройовий статут, повноваження визначати стройові прийоми і рухи військово-службовців без зброї та зі зброєю; строї підрозділів та військових частин у пішому порядку і на машинах; порядок виконання військового

буде видано наказ МОУ, де буде визначено: стройові прийоми і рухи військово-службовців без зброї та зі зброєю; строї підрозділів та військових частин у пішому порядку і на машинах; порядок виконання військового

55 разів, із яких 50 випадків сталися в невідконтрольних урядових районах (переважно на півдні Донецької області).

Місія зафіксувала 26 одиниць озброєння, розташованих із порушенням відповідних ліній відведення (супроти 89 за попередні два тижні): три у підконтрольних урядові України районах і 23 — у невідконтрольних.

«Від початку 2020 року в районі Березівського, Голубівського, Донецького, Оріхового та Новотошківського (Луганська область) Місія зафіксувала близько 9 тис. порушень режиму припинення вогню (приблизно 40% від загальної кількості порушень, зафіксованих із 1 січня), а також пошкодження цивільних об'єктів.

Із початку року, за даними СММ, загальна кількість жертв серед цивільного населення становить 10 осіб (1 загиблий та 9 поранених)», — зазначено у двотижневому звіті. ■

вітання, проведення стройового огляду; місце Бойового Прапора військової частини у строю, порядок його внесення і винесення; обов'язки військово-службовців перед шиккуванням і в строю та вимоги до їх стройового навчання.

«У відповідному наказі Міністерства оборони України будуть збережені визначені на даний час вимоги щодо виконання військового вітання, а саме вітання: «Слава Україні!» та відповіді на нього: «Героям слава!», — йдеться у повідомленні прес-служби. ■

КРИМІНАЛ

Наркотичний Telegram

Оперативники Тернопільщини знешкодили мережу розповсюдження дурману

Наркотики ділки активно збували в Тернополі та Луцьку. Фото НПУ.

підозрюваних «узяли» на території Луцька — одного арештували, а щодо його спілки наразі вирішується питання про повідомлення підозри та обрання запобіжного заходу. «Бізнесменам» інкримінують частину 2 статті 307 Кримінального кодексу України

— «Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів». Слідство триває, зокрема, встановлюються джерела надходження наркотиків. ■

■ ІНФРАСТРУКТУРА

Норми безбар'єрності

Чи можна подолати перешкоди на інвалідному візку

Лариса САЛІМОНОВИЧ

Увесь минулий рік чиновники та громадські активісти перевіряли харківський простір на предмет зручності для людей, які змушені пересуватися у візку. Результати порадували і засмутили одночасно. Скажімо, у багатьох школах нарешті з'явилися пандуси та інклюзивні класи, які можуть відвідувати діти з інвалідністю, але цей процес ще далекий до завершення.

Аналогічна ситуація і в медичних закладах. Як повідомила президент громадської організації людей з інвалідністю «Кревіта» Олена Шингарьова, експерти провели моніторинг рівня доступності 17 міських поліклінік, і лише три з них отримали схвальну оцінку. У решті знайшлося чимало недоліків.

«Лише у чотирьох будівлях ми виявили наявність спеціалізованих санвузлів, — каже пані Олена. — Ще одна проблема — високі бордюри в місцях перетину тротуарів із проїзною частиною, високі пороги і бортові камені при вході на територію. Це дуже серйозна перешкода, тому що людина приїжджає самостійно, вона підходить до входу, впирається в цей бордюр і не може його подолати. Пандуси сьогодні мають фактично всі поліклініки, але не скрізь вони обладнані згідно з існуючими нормативами».

На залізничних станціях міста пасажирів з особливими потребами почувуються більш комфортно. Тут є спецпідйомники, трапи для заїзду у вагони, пішохідні переходи з гумовим покриттям, каси з продажу квитків для людей на

Людам з особливими потребами в Україні жити все ще непросто.
Фото з сайту invak.info.

візках, інформаційні стенди і таблички зі шрифтом Брайля. Для людей із проблемами слуху встановили голосові маячки, а в залах сервісних послуг розмістили тактильні мати на підлозі, щоб незрячі пасажирів могли орієнтуватися, в якому напрямку йти.

Найдоступнішим об'єктом для людей з інвалідністю, на думку ек-

спертів, сьогодні визначив міжнародний аеропорт «Харків». Начальник служби з організації перевезень ТОВ New systems АМ Антон Падалка повідомив, що всі норми безбар'єрності були враховані тут ще на етапі будівництва летовища. «У будівлі аеропорту є сім туалетів, у кожному з яких обладнано кімнату для лю-

дей з особливими потребами, — каже він. — Також в аеропорту є ліфти. Для зручності посадки на борт було проведено два трапи, що дозволило забезпечити пасажирів на візках комфортну посадку в літак». Крім того, за його словами, тут є група співробітників, які відповідають за обслуговування пасажирів з інвалідністю. ■

■ ДОСТУПНО UA

Рівняння на Львів

Інфраструктура багатьох міст країни стала придатнішою для життя людей з обмеженими можливостями завдяки їхній же активності. Скажімо, восени у Львові вже вчетверте в межах ініціативи «Доступно UA» були перевірені заклади сфери обслуговування на предмет доступності відвідувачів, які пересуваються у візку. Комфортні у цьому сенсі ресторани, кав'ярні, магазини отримали спеціальні наліпки і, відповідно, додаткову позитивну рекламу. Невдовзі запрацює і мобільний додаток. Він підказуватиме навіть ширину дверей чи кут нахилу пандуса певного закладу. «Цього разу ми пройшли близько 20 локацій, із них у центрі дві локації, які ми рекомендуємо, — повідомив організатор акції Дмитро Шебетюк. — Є також іще торгові центри, і Центр Шептицького також додався цього року. Якщо порівнювати з іншими українськими містами, то я щойно повернувся з Білої Церкви, Запоріжжя, Кривого Рогу, Херсона, Миколаєва, і тут узагалі прекрасно почувався, як у Європі».

■ ОБВА!

Індекс щастя є

Майже половина херсонців не бачать для себе перспектив розвитку

Ірина КИРПА

Чиновники у Херсоні заснували Службу щастя та призначили її керівницею продавчиню спідньої білизни. Життя містян не змінилося кардинально після того, як соціальні мережі заповнили еротичні фотографії 32-річної Весни Карпук, але ця «подія» від душі розвеселила всіх українців.

Леді з незвичайним ім'ям упродовж останніх семи років займалася роздрібною торгівлею, оформляла торгові зали, працювала з проблемними клієн-

тами та навіть встигла порадувати чотири місяці адміністратором автосалону. Восени 2019 року активно зайнялася пошуками нової роботи та ось — знайшла її у Херсонській обласній адміністрації. Судячи з того, що на пропозицію нового роботодавця Весна Карпук погодилася, її життя стало багатшим і щасливішим, а ось жителям Херсонщини залишається лише саркастично посміхатися, дивлячись на її діяння.

«Губернатор» Херсонщини заявив, що вибрав дівчину за незвичайне ім'я,

хоча ніяких особливих стратегій та планів, як зжити життя мешканців області кращим, вона не надала. На думку Юрія Гусева, завдання нової служби полягає в тому, щоб визначити індекс щастя херсонців, чиновник навіть затвердив методологію розрахунку цього крихкого відчуття. За його задумом, служба буде вимірювати цей індекс, розуміти, яка його динаміка з року в рік, із кварталу в квартал або впродовж пів року, наприклад. Виходячи з цього, чиновники мають зрозуміти, що саме не влаштує людей та робить

їх нещасними.

Щоб хоч якось викрутитися, соціологи признали опитування жителів Херсона та області на 14 лютого, День усіх закоханих, й це таки врятувало ситуацію: вдалося довести, що 55% городян вважають себе щасливими! При цьому люди від душі раділи таким поняттям, як «глибокий та міцний сон», «хороша погода», «збільшення сил».

Зате решта 45 відсотків відверто визнали, що сидять без роботи, не мають грошей на те, щоб прогудувати сім'ю, та не бачать для себе перспектив розвитку. До всього цього можна додати жахливий стан автодоріг по всій Херсонській області, знищення стратегічно важливих заводів і фабрик, низькі зарплати й пенсії.

Але Весні Карпук не до того. Вона радіє вдалому працевлаштуванню себе, коханої. ■

■ ВІДЗНАКИ

Учні — джерело натхнення

Директорку української Міжнародної французької школи Тіфен Анрі нагородили Орденом Академічних пальм

Людмила ЧЕЧЕЛЬ

Посол вручає орден.

Надзвичайний і Повноважний Посол Франції в Україні Етьєн де Понсен не приховував свого приємного зачарування й здивування, що в Україні є справжній острівець Франції, де збережено дух, культуру й традиції країни. Посол приїхав задалегідь: оглянув школу, познайомився з учнями й колективом школи.

До слова, Орден Академічних пальм — почесна нагорода Франції за заслуги в освіті та науці. Вручається за рішенням міністерства освіти Франції викладачам та членам викладацького співтовариства. Крім педагогів, даної нагороди можуть удостоюватися особи за заслуги в одному з видів діяльності, пов'язаної з національною освітою, або видатні особистості, які зробили винятковий внесок у збагачення культурної спадщини. Іноземні громадяни також можуть нагороджуватися Орденом Академічних пальм.

Юрій Кононенко, директор департаменту загальної та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України, привітав мадам Тіфен із високою нагородою Франції й наголосив, що вона заслуговує й на нагороду України. «Я хочу, щоб ви побачили, з чого починалася кар'єра Тіфен Анрі, — звернулася до присутніх Таміла Тищенко, заступник директора Міжнародної французької школи й почала гортати фото на моніторі. — Мадам приїхала до України 1993 року. З першого дня мала велике бажання творити і прагнення віддавати, нести свою культуру, мову».

На той час французів у Києві було зовсім мало. Посольство Франції в Україні відкрилося лише через рік. Отож у власній квартирі на вулиці Саксаганського спочатку з двома, а згодом із трьома учнями починався вчительський шлях Тіфен Анрі. А вже у віці 25 років мадам Тіфен стала директоркою школи, де було 18 учнів-іноземців.

Увесь життєвий шлях важко передати коротко. Крок за кроком мадам Тіфен створювала школу, додавала й ремонтувала приміщення. І ось результат: сьогодні у Міжнародній французькій школі, що в Пуці-Водиці, навчається 250 дітей. Тіфен Анрі приїхала в Україну на один рік, а залишилася вже на двадцять сім.

«Насамперед я вдячна своїм батькам, — говорить мадам Тіфен. — Моїй мамі 89 років. Більшу частину свого життя вона присвятила педагогіці». Мама Тіфен Анрі отримала свій Орден Академічних пальм 11 липня 1985 року у віці 55 років. Тепер у родині два ордени. ■

ТЕНДЕНЦІЇ

Хто кому президент?

Новий глава офісу на Банковій стрімко нарощує свій вплив

Тетяна ПАРХОМЧУК

Складається враження, що костюмчик для керування офісом президента Володимира Зеленського новопризначений глава Андрій Єрмак пошив уже давно. Бо не встиг кабінет керівника ОП позбутися тіні його попередника Андрія Богдана, як спостережливі громадяни зауважили, що з перших хвилин Андрій Єрмак ввійшов у роль. Ні, не керівника офісу президента, а в.о. президента. Бо ті теми й важливі кроки держави, котрі мав би коментувати сам президент, коментує його всього лиш (при всій повазі) глава «канцелярії». І це перший тривожний дзвіночок для президента Володимира Зеленського.

Олена не троянська, але...

Як «прибирали» Богдана, офіційної інформації предостатньо. Не офіційні версії і новини, які стосуються відомих і прихованих подій на верхніх щаблях українського політикуму, хоч і варяться у владному казані, але, коли закипають, безконтрольно вибулькують на всі боки.

От хоча б те, що замість Андрія Єрмака могли призначити або заступника глави офісу президента Кирила Тимошенка, або все того ж володаря сили, незмінного керівника МВС Арсена Авакова. Але, як нашіптують в офісі президента, у нового глави знайшовся потужний лобіст в особі дружини президента Олени Зеленської. Кажуть, саме вона активно відстоювала кандидатуру Андрія Єрмака. Нічого дивного в цьому немає, якщо врахувати, що Єрмак був тим, хто створював компанію, котрі володіли «Кварталом 95», де директором і співзасновником у свій час була сама пані Зеленська.

Звідси висновки: і Тимошенко, і Аваков залишаються у числі перших серед кадрового резерву. А те, що перетрус кадрів буде — це точно. Бо в оточенні глави держави й надалі триватиме боротьба за вплив на нього.

Нова вертикаль кремлівського напрямку

Інтрига всередині «Слуг народу», що публічно нагнітала проблеми «Богдан — Єрмак», переслідувала одинициню зиск на даний момент, мета якого залакати, запресувати всіх тих у владі, у кого ще є достатній потенціал до роботи на українську державу, простимулювавши таким чином їх неспротив подальшому зближенню з Кремлем і відбілюванню Путіна саме Україною.

Тобто держкар'єрні амбіції — то одне, а Кремль зобов'язує — то зовсім інше. Показово, що Москва не забарилась із тим, аби продемонструвати свою приязність до нового глави офісу українського президента. Там заявили, що Єрмаку буде просто знайти спільну мову з нинішнім куратором українського напрямку в Кремлі Дмитром Козаком. Останнього Єрмак уже встиг публічно похвалити.

Слід зазначити, що опоненти були не лише в Андрія Богдана. Змістити намагаються (як «УМ» уже неодноразово зазначала) й прем'єр-міністра Олександра Гончарука. На його місце прогноують кандидатури Валерія Хорошковського (або його протеже) та Арсена Авакова. І хоча наразі Гончарук довіри президента остаточно не позбавився, однак це питання часу на тлі оновленої й посиленої вертикалі Путін — Козак — Єрмак і зменшення впливу Ігоря Коломойського. Як відомо, ексглаву офісу президента Андрія Богдана відносять до орбіти олігарха Коломойського, і роботою Кабміну й, відповідно, його глави опікувався саме Богдан.

Володимир Зеленський з главами ОП—колишнім і нинішнім.
Фото з сайту galinfo.com.ua.

Коломойський і Зеленський на шляху протистоянь

З відставкою Андрія Богдана не лише посилюється вплив РФ на президента України, а й може початись повномасштабна війна між Ігорем Коломойським і Володимиром Зеленським. Хрін від редьки, звісно, не солодший, але пригадаймо, що саме за «губернаторства» Коломойського на Дніпропетровщині, коли РФ упевнено віджала

потрібен саме такий провідник у світ політики, як Андрій Богдан. Впевнений і самовпевнений, відкритий до будь-яких публічних висловлювань, бо, власне, йому байдужа громадська думка. Така собі тяглова сила, що не боїться болота й кругом здатна за будь-яку ціну вийти сухою з води.

Ставши главою офісу президента, Андрій Богдан сконцентрувався на вирішенні внутрішніх питань.

Тепер по факту виходить, що новий глава офісу президента Андрій Єрмак зосередив у своїх руках величезну апаратну владу офісу та зовнішньополітичну діяльність президента Зеленського. Такого в Україні ще не було.

Крим і далі зі зброєю в руках та першими українськими загиблими захисниками «освоювала» схід України, повертаючи на її південь, цей край вистояв проти окупації. Цього можуть не оцінити сучасники через одіозність пана Коломойського і його надмірні бізнесові апетити, але історія у перших главах розповідей про нову російсько-українську війну вже записала саме цей факт.

Переграли президентське оточення — місія не для слабких

Отже, ймовірно, 2020 рік для Володимира Зеленського стане роком або зміцнення його влади, або послаблення, незважаючи на посаду.

Нагадаємо, що одразу після президентських виборів маловідомі Єрмак і Богдан несподівано опинились у досить високому статусі.

«Це для молодого й недосвідченого президента Зеленського його знайомі Єрмак і Богдан виглядали потужними й досвідченими політичними важкоавоиками, котрим він з легкістю доручив, відповідно, зовнішню та внутрішню політику, — зазначає політолог Віктор Небоженко. — Насправді Єрмак і Богдан були невідомі в українській політиці та ЗМІ, на відміну від гучної слави самого Зеленського. У Богдана й Єрмака не було ні досвіду політичної діяльності, ні роботи на таких достатньо високих посадах, ні досвіду в дипломатії. Але вони обидва старались як могли».

Зауважимо, що на початок президентської кар'єри Зеленському був

но, аби зробити Володимира Зеленського заручником їхньої спільної гри та не підпустити до президента нових людей зі свіжими ідеями.

Тому чергові кадрові призначення в оточенні президента можуть стати порятунком, аби не допустити дисбалансу, що почав складатись у владі докола Володимира Зеленського, після того, як з поста керівника офісу президента пішов Андрій Богдан.

Є ще один нюанс. Імовірно, усім авторам кулуарної високої політики слід боятись іншого. Ситуація з Богданом показала: нашому молодому президенту дуже швидко набирають іграшки, особливо коли вони починають затьмарювати сам світлий образ власника цих іграшок.

Що там у автобіографії?

Життєпис Андрія Єрмака з відкритих джерел показує, що він закінчив Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, отримав ступінь магістра з міжнародного приватного права, а згодом і свідоцтво про право на адвокатську діяльність.

У 1997 році Єрмак заснував міжнародну юридичну компанію, брав активну участь у розробці перших законодавчих актів у сфері господарського права та інтелектуальної власності.

Є членом Української та Європейської кіноакадемії. Заснував Garnet International Media Group та є продюсером фільмів «Правило бою» і «Межа».

З 2006 по 2014 роки був помічником депутата від Партії регіонів Ельбруса Тадеєва на громадських засадах.

Як уже зазначалось, після президентських виборів 2019 року Володимир Зеленський призначив Андрія Єрмака своїм помічником. Спочатку пан Єрмак курирував міжнародну політику, однак згодом до сфери його відповідальності перейшли й інші питання. Одразу після президентських виборів пан Єрмак брав участь у всіх міжнародних зустрічах та візитах, оскільки команда Зеленського не довіряла дипломатам.

Парламентська опозиція не раз звинувачувала помічника президента в проросійських меседжах — особливо, після свідчень американського дипломата Вільяма Тейлора в рамках розслідування про імпічмент Дональду Трампу.

Деякі ЗМІ написали, що, за словами Тейлора, нібито Андрій Єрмак вважає, що в конфлікті на Донбасі винен Петро Порошенко. Хоча сам Тейлор згодом спростував цю інформацію.

Не підтвердив це і Єрмак. У цілому, впродовж розгляду справи про імпічмент Трампу Єрмак не раз фігурував у показах основних свідків.

Згодом його компетенція поширилася і на питання внутрішньої політики. Зокрема, йдеться про його вплив на президента в історії зі звільненням Віталія Кличка з посади керівника КМДА, якого так хотів позбутися Андрій Богдан.

Казати правду? Це як?

Важливий штрих до портрета, якого не зазначають в автобіографіях, намалювався сам ще до нового призначення Єрмака.

У той час, коли ЗМІ та різні телеграм-канали ряніли повідомленнями про те, що Богдан скоро, ймовірно, піде у відставку, офіційно цю інформацію ніхто не коментував, а потім з'явився указ на сайті президента.

Сам Єрмак всіляко заперечував конкуренцію з Богданом та наполягав, що вони співпрацюють у нормальному режимі. Журналістам він неодноразово стверджував, що прийшов працювати з Володимиром Зеленським, і тому підзвітний лише йому.

І це не перші і, підозрюємо, не останні «неточності» пана Єрмака. Бо, скажімо, через заяву за день до відставки про відсутність конфлікту між ним і Богданом напрошується висновок: обман публіки для нього — не проблема. ■

Підкилимні гамбіти

А тепер, зважаючи на те, що боротьба за вплив на президента Володимира Зеленського лише посилюватиметься, хто ж, за спостереженнями політичних аналітиків, може стати на шляху Андрія Єрмака для безперешкодної реалізації своєї влади? Експерти говорять, що такими є перший помічник президента Сергій Шейфір та міністр Арсен Аваков. Зважаючи на те, що вплив нового глави ОП росте по годинно, то, ймовірно, Шейфіру та Авакову доведеться вступити в політичну коаліцію. Однак, на думку політолога Віктора Небоженка, не можна не брати до уваги й іншу дуже небезпечну для президента Зеленського перспективу — загрозу політичного альянсу Єрмака, Шейфіра та Авакова. Їм це потріб-

ОЧІКУВАННЯ

На межі Бада-буму

Різка падіння економіки України наприкінці минулого року може виявитися лише першою ластівкою наших проблем: влада заганає країну в глухий кут

Юрій ПАТИКІВСЬКИЙ

Останні статистичні дані відкрили українцям надзвичайно сумну картину: зростання вітчизняної економіки різко уповільнилося. Так, зростання валового внутрішнього продукту в жовтні-грудні 2019 року становило 1,5% до аналогічного періоду 2018 року. Тоді як у попередніх кварталах темп зростання був суттєво вищим: у першому — 2,5%, у другому — 4,6%, у третьому — 4,1%. Експерти вважають таку ситуацію однією з найбільш поразок Зе-команди і готують сценарії можливого розвитку ситуації.

Обвалилася економіка й індикатори

Як ми пам'ятаємо, оптимісти з команди Володимира Зеленського на початку своєї каденції обіцяли суттєве зростання економіки: аж до 40% впродовж наступних п'яти років. Насправді ж країна отримала деяке уповільнення економічного поступу: 3,3% за підсумками минулого року на тлі 3,4%, зафіксованих при команді «бариг».

Суттєво знизилися також і головні індикатори ділової впевненості, але вже на початку нинішнього року. За даними Державної служби статистики, у I кварталі 2020 року індикатор економічних настроїв — спеціальний показник, розрахований відповідно до Методики розрахунку індикаторів ділових очікувань у відповідності до вимог розширеного Спеціального стандарту поширення даних Міжнародного валютного фонду — у нашій країні становив 103%, що на 10,3% менше, ніж у I кварталі минулого року і на 2,9% менше, ніж у IV кварталі 2019 року.

Зафіксовано погіршення всіх чотирьох індикаторів ділової впевненості, які є компонентами індикатора економічних настроїв. Так, маємо потужний і постійний мінус у будівництві (із мінус 18,9% у IV кварталі 2019 до мінус 21,7% на початку нинішнього року), у переробній промисловості (з -5,5% до -6,4%, відповідно), у сфері послуг (з +1,6% до -3%) і в роздрібній торгівлі (з +13,7% до +3,7%).

Також упав індикатор споживчої впевненості (до мінус 11,4%). Як відомо, рекордно високий він був у IV кварталі 2019 року, коли становив 113,4%: населення України вірило в економічне чудо у виконанні новообраного президента і його команди. А рекордно низьким (76,9%) був у I кварталі 2017 року, коли вперше було розпочато розрахунок цього показника.

Індикатор розрахований відповідно до Методики розрахунку індикаторів ділових очікувань у відповідності до вимог розширеного Спеціального стандарту поширення даних Міжнародного валютного фонду, оновленої Держстатом у грудні 2017 року.

Всі проти Милованова!

При цьому влада особливих проблем у нашій економіці не бачає. Так, очільник Кабміну Олексій Гончарук ще у минулому місяці заявляв: у нас усе добре, а вітчизняна економіка зростає найшвидше у світі. Щоправда, цифри довелось пояснювати. І першим це зробив міністр економіки Тимофій Милованов. «Наприкінці минулого року українська економіка сповільнилася через теплу погоду і нетипові терміни збору врожаю зернових та інших культур», — написав міністр на своїй сторінці у «Фейсбукі», додавши й інші причини занепаду: негативні тенденції на зовнішніх ринках, протекціоністські заходи в торгівлі з боку США, проблеми з логістикою.

Згодом чиновник розшифрував свою точку зору. «Цього року посилення торгових війн у світі мало наслідком падіння промислового виробництва на багатьох ринках, у тому числі і в Європі... Крім того, суттєво впали ціни на чор-

ні метали — у середньому на 10-15% порівняно з 2018 роком, — написали в Мінекономіки. — Як наслідок, металургійне виробництво зменшилося на 3,1% за рік (на 10% у грудні), що мало найбільший внесок у загальне падіння промисловості».

Також відомству скандального міністра заважають проблеми з портами, які, за підрахунками їхніх фахівців, суттєво зросли. «Це було пов'язано зі збільшенням перевалки зерна, вугілля та металів, які переорієнтовувалися з європейського напрямку та азоських портів. Тому виникали постійні «вузькі місця» як у самих портах, так і на під'їзді до них залізничним та автомобільним транспортом», — офіційно пояснили підлеглі Милованова.

Заважає провідникам волі президента Зеленського в економічній сфері й незвично тепла погода, яка встановилася на нашій території нинішньої зими: народ, на превеликий жаль, мало купує дефіцитного газу. Того самого, який влада пообіцяла економити... Так, на думку міністерських аналітиків, погода була вагомою чинником скорочення попиту на енергоресурси (поряд із падінням виробництва у галузях-основних споживачах енергії) і відповідного падіння в постачанні електроенергії, газу та пари — на 4,1% (і на 15,7% у грудні).

«Тепла погода призвела до ранніх зборів, у результаті чого, на відміну від того ж 2018 року, основний збір урожаю зернових прийшовся на III квартал. І відповідно, у цей період по сільському господарству були гарні показники на тлі рекордного врожаю і суттєве зниження в IV кварталі», — пояснив міністр Милованов.

Заважають уряду і трохи нижчі обсяги зібраного врожаю. «Менший урожай мав важливий вплив на харчову промисловість, зростання обсягів випуску якої уповільнилося до 0,2%», — наголосив очільник Мінекономіки, додавши, що ці фактори посилювалися зниженням цінової конкурентоспроможності вітчизняних підприємств через зміцнення обмінного курсу та високі темпи підвищення заробітних плат унаслідок високої конкуренції між роботодавцями на ринку праці.

Мінуси на тлі колапсу в Раді

При цьому, як свідчать дані відомого прослуховування в кабінеті Олексія Гончарука, влада розуміла, що буде спад. Але вважала, що він сягне не більше 2%. «Ось у нас у четвертому кварталі просяде економічне зростання. Було 4,4. А зараз буде, за деякими оцінками, 2,1: ухондохали економіку реформи ці, так би мовити, соросята. При міцних господарниках було 4,6. А прийшли соросята — й економіка росте 2 і вниз. І нічого нікому не доведеш», — сказав будітмо прем'єр Гончарук на відомих записках, автентичність яких наразі не доведена.

Падіння, яке ми отримали, виявилось суттєво більшим. А економісти намагаються зрозуміти, яким буде його вплив на державу. Тим паче, враховуючи непрості виклики нинішнього року: максимальні виплати за зовнішніми зобов'язаннями. «А тому цей

У поганій економічній статистиці минулого року влада бачає винними, зокрема, аграріїв: зібрали рано і зібрали мало...
Фото з сайту stopcor.org.

ризик перебуває в зоні нашої співпраці з МВФ і загроз, які можуть виникнути, — стверджує економіст Сергій Фурса. — Для цього критично важливо мати доступ до зовнішнього фінансування. Тобто доступ до нових кредитів. Країні важливо випускати нові облигації, як усередині країни, так і поза нею. І цю можливість для України забезпечує співпраця з МВФ. Яка постійно відтермінується».

На думку Фурси, наразі інвестори перебувають у такому прекрасному настрої, що здатні тимчасово ігнорувати будь-які погані новини. Йдеться про настрої на світових фінансових ринках, які зараз перебувають на історичних максимумах. Там панує супероптимізм. «У цей період інвестори готові закривати очі на ризики і бачать світ через рожеві окуляри. Але цей період не триває вічно. Тож наразі інвестори ігнорують негативні сигнали з України», — зазначив він, пояснивши власний песимізм ситуацією у Верховній Раді, де нардепи змінили процедуру голосування щодо ринку землі. Тож у підсумку, за словами Фурси, це голосування триватиме десь до квітня.

«Це означає, що до квітня парламент не зможе голосувати за ніщо інше. А значить, не пройде і «антиколомойський» законопроект. Який, теоретично, мав іти на порядку денному до ринку землі, але був змінений небаждужими депутатами до невпізнання і взагалі не потрапив у зал. У підсумку, перше читання цього закону буде щонайменше у квітні. А за цей час в українських судах може статися що завгодно. Також за цей час не буде ні програми МВФ, ні підтримки ЄС або Світового Банку», — наголошує Фурса.

Відтак, економіст прогнозує: до травневих свят, навіть якщо ринок землі буде проголосований у квітні, то друге читання «антиколомойського» закону з'явиться не раніше травня-червня. І тільки після цього може бути внесення питання на правління МВФ. «І значить, ми отримаємо програму не раніше середини літа, а може бути — і в вересні. І це на тлі того, що початку ринку очікували її у вересні 2019 року, — зазначає він. — Поки на ринках ейфорія, українська економіка може цього і не відчутти. Але варто настроям змінитися, варто якійсь критичній масі інвесторів задуматися, поїзд може розвернутися і полетіти в іншу сторону. І що буде цим помахом крила метелика, передбачити неможливо. Віда може прилетіти з Верховного Суду України, а може з будь-якої точки Земної кулі. І буде великий Бада-бум».

Не час і не місце для оптимізму

Експерти ж наразі радять владі терміново проводити «пожежні» заходи, аби врятуватися від ймовірного колапсу. Наприклад, проводити пом'якшення фіскальної політики,

А ТИМ ЧАСОМ...

«Діри» на кордоні з ЄС

Від'ємне сальдо зовнішньоторговельного балансу України, за даними Держстату, в 2019 році становило 3,63 мільярда доларів, що на 41,5% менше, ніж у 2018 році: 6,21 мільярда. При цьому негативне сальдо зовнішньої торгівлі товарами за 9 місяців 2019 року становило майже 7,1 мільярда доларів, що на 549,9 мільйона доларів більше у порівнянні з аналогічним періодом попереднього року. У 2018 році, за цими ж даними, експорт товарів з України становив 47,3 млрд доларів (на 9,4% більше, ніж у 2017 році), імпорт — 57,2 млрд доларів (на 15,3% більше).

Служба статистики також повідомляє: торік експорт товарів і послуг зріс на 11,2% — до 63,68 млрд дол., а імпорт — на 6%, до 67,31 млрд доларів. Цьому сприяло зростання профіциту торгівлі послугами на 63,4%: до 8,71 млрд доларів. Експорт послуг зріс одразу на 30,9% — до 15,24 млрд дол., тоді як імпорт — лише на 3,5%, до 6,53 млрд дол.

За 2019 рік поставки товарів в Україну збільшилися на 6,3% — до 60,78 млрд дол., а поставки з України — на 5,8%, до 50,06 млрд дол. Таким чином, дефіцит торгівлі товарами збільшився на 8,8% — до 10,72 млрд доларів.

У торгівлі з ЄС (послуги та товари загалом) імпорт очікувано переважив експорт. Так, зростання експорту вповільнилося до 3,9% з 14,3% у 2018-му. Імпорт упав до 7,5% з 12,7%. Таким чином дефіцит у торгівлі з ЄС зріс одразу на 31,5% — до 4,56 млрд дол.

Експорт українських товарів до ЄС у 2019 році, зокрема, збільшився на 3% — до 20,75 млрд дол., тоді як імпорт європейських товарів в Україну зріс на 7,7% — до 24,99 млрд дол.

розвивати індустріальні парки, створити Кредитно-експортне агентство, яке могло б допомогти нашим експортерам.

Олексій Куш додає, що держава має не тільки запускати програму промислової політики, а й змінювати монетарну і фіскальну політику. Зокрема, відмовитися від «піраміди ОВДП» і штучного зміцнення гривні. Але цього поки що не відбувається. У підсумку, на думку експерта, в першому кварталі цього року ВВП може також показати не найкращі результати і вирости на 1-1,5%, — вважає експерт.

До того ж, у цей час ситуація на світовому ринку може погіршитися. Через карантин не функціонує близько 80% всієї економіки Китаю, зруйновано ланцюжок поставок: через відсутність комплектуючих із Китаю заводам доводиться скорочувати активність. На цьому тлі впади ціни на всі основні сировинні товари...

Влада тим часом наполягає, що її план зростання у 3,5% упродовж нинішнього року — цілком реальний. Хоча експерти вже вважають, що про такі цифри можна забути. І тому показник у 2,5% може виявитися ще дуже хорошим показником... Із усіма наслідками, що звідси випливають. ■

ВІЗИТИ

Дебют Зеленського в Мюнхен-шоу

У прогнозі потенційних гарячих точок Україна опустилася на 10-те місце. «Всі почали заспокоюватися», — констатував український президент на Мюнхенській конференції з безпеки

Igor ВІТОВИЧ

У столиці Баварії 14-16 лютого відбулася 56-та Мюнхенська конференція з питань безпеки — один із найавторитетніших щорічних дискусійних майданчиків Європи та світу. Цього року в мюнхенському готелі «Баварський двір» зібралися глави держав, а також міністри оборони і закордонних справ із понад 40 країн, представники бізнесу та міжнародних організацій. Вони традиційно обговорювали найважливіші питання світового політичного порядку денного і намагалися знайти на них відповіді.

Цьогоріч у Мюнхенській конференції з безпеки взяли участь, зокрема, президент Франції Еммануель Макрон, спікер Палати представників Конгресу США Ненсі Пелосі, держсекретар Майк Помпео та міністр оборони США, Генсек НАТО Єнс Столтенберг та глава соціальної мережі «Фейсбук» Марк Цукерберг. Україну на конференції репрезентували колишній глава держави Петро Порошенко, який відвідував цей захід і в попередні роки, та чинний президент Володимир Зеленський, для якого це був дебют у Мюнхенській конференції.

Ситуація на Донбасі «досить хитка»

«Нинішній світ дедалі менше орієнтується на Захід», — констатують автори доповіді, підготовленої до Мюнхенської конференції з безпеки. Тоді як одні вважають, що Західу загрожує «ліберальний інтернаціонал», інші вбачають загрозу для Заходу «саме в піднесенні неліберальних ідей та в поверненні до націоналізму».

У доповіді вказувалось, зокрема, на те, що обраний у травні 2019 року президентом України Володимир Зеленський привніс «свіжу енергію» у спробі вирішення протистояння на сході України. Тому тепер настання миру в регіоні видається значно ймовірнішим, ніж ще рік тому. Водночас автори доповіді визнають, що нинішня ситуація досить хитка, тож не можна виключати її погіршення та загострення конфронтації між ЗСУ та загонами сепаратистів, яких підтримує Росія. Взагалі, автори документа називають Росію «найбільш безпосереднім та відвертим викликом» для Заходу.

Утім, зазначається в доповіді, в цілому Москва спростила країнам Заходу подолання розбіжностей щодо низки питань, оскільки вона неодноразово провокувала європейців, намагаючись втрутитися в європейські вибори, завдати шкоди західним ліберальним інститутам і цінностям, поширюючи свої трактування історичних подій, а також проводячи подальшу політику з дестабілізації ситуації в Україні.

Ток-шоу про війну

Президент Зеленський уперше взяв участь у престижній конференції з безпеки, до того ж, за умов, про які його попередник Петро Порошенко у попередні роки міг тільки мріяти, зазначає у своєму репортажі з Мюнхена «Німецька хвиля». Організатори надали Зеленському один із найкращих часових проміжків — приблизно опівдні в суботу, 15 лютого. Зеленський одержав у Мюнхені окрему дискусію щодо України, чого ще не було ніколи. Для порівняння: Порошенко був учасником обговорень з іншими лідерами тем Східної Європи чи коротко виступав один, але пізно ввечері й нерідко у спорозній головній залі, як це сталося з виступом Зеленського на Світовому економічному форумі у Давосі минулого місяця. Зрештою, дискусію із Зеленським транслював американський телеканал

Бажаючих послухати Володимира Зеленського було більше, ніж могла вмістити зала.
Фото з сайта президента.

CNN, а вела її відома ведуча Крістіан Аманпур. Тож після нищівної критики на його адресу на батьківщині у Мюнхені Зеленський насолоджувався у промінні загальної уваги і навіть жартував, говорячи про війну.

Розмова із Зеленським відбувалася в новому для Мюнхенської конференції форматі, схожому на ток-шоу, коли гість сидить не на подіумі, а в центрі невеличкої зали. Охочих послухати українського президента було більше, ніж могло вмістити це приміщення. За зачиненими дверима було чути протести тих, кому не вистачило місця. В залі зібралося близько сотні осіб — переважно сподвижники Зеленського, а також кілька чинних та відставних західних політиків, приміром, колишня держсекретарка США Мадлен Олбрайт. Але в цілому політичних важковаговиків не було. Колишній президент Порошенко на ток-шоу із Зеленським не прийшов.

Виступаючи з короткою промовою, президент нарікав, що в доповіді Мюнхенської конференції Україна згадується всього вісім разів, а в прогнозі потенційних гарячих точок опустилася з 9-го на 10-те місце. «Всі почали заспокоюватися», — констатував український президент. Він повторив уже раніше озвучені тези про бажання досягти миру на Донбасі, складні переговори з Росією і наміри провести місцеві вибори в ОРДЛО в жовтні, але за умови припинення вогню та дотримання українських законів. Не забув він і про Крим та закликав США сприяти обговоренню теми з Росією.

Незвично пролунав пасаж наприкінці його промови, в якому він критикував великі та впливові країни та позиціонував себе, колишнього актора, як голос звичайних людей у всьому світі. Лунало це подекуди занадто патетично, хоча в цілому новому президенту України вдалося уникнути пафосу.

Одним із найсильніших місць у дискусії було, мабуть, те, коли Зеленський говорив про порушення Росією Будапештського меморандуму 1994 року, який гарантував Україні територіальну цілісність в обмін на відмову від ядерної зброї. «На жаль, сильна армія, ядерна зброя і НАТО можуть захистити країну, жодні документи не захищають», — сказав президент України. Він зазначив, що на основі українського досвіду не вірять у жодні документи, і закликав до цього інші країни. Зал зустрів цей пасаж мовчанням, оскільки Захід намагається зберегти значення міжнародних угод. За іронією долі, Зеленський, який у

багатьох питаннях намагається дистанціюватися від Порошенка, у Мюнхені повторив тезу свого попередника про те, що Україна захищає не лише себе, а й Європу. «Це не війна в Україні, це війна в Європі», — наголосив він. Критики на свою адресу того дня у Мюнхені Зеленський не почув. Але ще почує вдома.

Говорячи про нову зустріч лідерів «нормандської четвірки», український президент наголосив, що Київ робитиме все, щоб вона відбулася у квітні, як це було погоджено на саміті в Парижі у грудні минулого року. Але перед початком конференції в МЗС Росії видали прогноз про зрив «нормандського саміту» у квітні. Заступник глави МЗС РФ Андрій Руденко зазначив, що цей «зрив» відбудеться через дії Києва, який не виконав узятих на себе в Парижі зобов'язань. Тож говорити про точні терміни проведення саміту в «нормандському форматі» наразі не доводиться, заявив представник МЗС РФ.

Вибираємо ми чи нас?

Схоже, що Кремль усвідомив, що доб'ється більших поступок від недовіданого та наївного президента Зеленського в форматі двосторонніх контактів та закулісного тиску, без присутності «дипломатичних зубрів» з Франції та Німеччини. І ознаки таких поступок є в озвученому в Мюнхені Зеленським плану проведення виборів на окупованих територіях у жовтні цього року. Вже не йдеться про повне повернення цих територій Україні, а потім вже вибори. Зеленський уже готовий проводити вибори на територіях сепаратистів.

«Людя на Донбасі потрібні вибори, які будуть визнані Україною, всім світом легітимними. І вони не можуть бути такими, якщо пройдуть не за українським законодавством, під звуки пострілів та без контролю нашого кордону», — цитує президента його пресслужба. Але новий голова офісу президента України Андрій Ермак заявив про можливість проведення за українським законодавством вже восени цього року місцевих виборів у невідконтрольованих Києву районах Донбасу.

Зеленський наголосив під час виступу на Мюнхенській конференції з питань безпеки, що Україна ініціює створення громадської діалогової платформи «Мир Донбасу», до якої мають бути залучені як мешканці тимчасово окупованих територій, так і ті, хто був змушений покинути свій

дім через бойові дії. Як будуть залучатися до діалогу мешканці окупованих територій, він не пояснив. Але на папері такий діалог можна намалювати, щоб зробити одним із прологів до виборів.

Найбільше занепокоєння викликає зроблена Зеленським на Українському ланчі в Мюнхені заява про те, що вибори можна провести за умови проведення спільного контролю кордону представниками сепаратистів та ОБСЄ. Це вже фактично відмова від контролю кордону винятково Україною. Раніше президенту нестерпно хотілося «нормандського формату», а тепер його б'є така ж нетерплячка стосовно виборів в ОРДЛО. І де межа поступок, які ведуть до демонтажу української державності?

Тож і не дивно, що генеральний директор Російської ради з міжнародних справ (РРМС) Андрій Кортунов похвалив Зеленського за виступ на Мюнхенській конференції. «Я багато разів слухав виступи Петра Порошенка. Мені здається, що Зеленський знайшов більш правильний тон, і він краще враховує ті настрої, які сьогодні є в Європі. Немає віктимізації, немає пафосної риторики, яка вже стала традиційною. Зеленський шукає рішення, і в цьому сенсі, мені здається, це буде сприйматися позитивно і в Європі, і в США», — сказав Кортунов у коментарі «Німецькій хвилі» на полях Мюнхенської конференції. Міг би додати, що ще позитивніше така позиція сприйматиметься в Кремлі... ■

ДУМКА З ПРИВОДУ

Про мюнхенську змову-2020

Оксана ЗАБУЖКО,
українська письменниця
(«Фейсбук»)

Нічого не могу з собою зробити — оте «визначення нової ідентичності України, з урахуванням погляду сусідів України, включаючи Росію» (с), викликає в мене реакцію, як у запорожців на картині Рєпіна, що пишуть листа турецькому султану.))

Звичайно, всі ми в курсі, що ця війна ведеється за ідентичність: ВСЯКА колоніальна війна ведеється за ідентичність, а для Росії завжди тільки так і було: «Славянские ль ручьи сольются в русское море? Оно ли иссякнет? вот вопрос» (с) (тобто, якщо ти в мене не влієшесь, я «іссякну» — нормальне кредо вампіра). Але одна справа, коли таке пише в фейсбучку якийсь там московський «політолог» — іще в 2014-му прямо озвучивши, що воює Росія в Україні не за що інше, як за «избавление русских людей от ига украинства»(с)), в перекладі з уперячої — за те, щоб українці перестали себе вважати українцями, а згодились стати «русскими = царя белого дельца» (200 рр. тому з цими самими формулюваннями «замирали» Польщу, в 1970-ті згідно з ними зачищали Чехословаччину, й чеська дисидентура в розпачі волали, що ще одне покоління — і чехи зникнуть як нація, ну а про Україну годі й казати: всі Голодомори-репресії-депортації, всі «культурні експансії» з попами й писателями, бледкежемом і шлюхами власне на те й призначались, щоб ми такі «влились» в «русское море» — а ми все ніяк не вливаемось, от же ж упороті сволочі, напалмом нас треба, як кричав Жириновський!).) І зовсім інша справа — коли таке саме «избавление от ига украинства» пропонується, з усією мезозойською безпосередністю рептилій, в міжнародний правовий документ 21-го століття — навіть якщо тільки на пробу: пройде, не пройде? помітять, не помітять?..

Можу ж ви султанята-чекістята. Хворі вампіри, що знай микаються по планеті в пошуках «50 відтінків кривавого». «Іссякніть» уже нарешті — в пеклі вас зачекались. ■
(Орфографію та виділення автора збережено).

■ ДІЙОВІ ОСОБИ

Ірина КИРИЧЕНКО

Віктор Шендибіло — юрист і воїн. Коли він був помічником народного депутата VIII скликання Андрія Білецького, писав законопроекти переважно стосовно воїнів та ветеранів. Зараз є юристом Національного корпусу.

Ми почали спілкуватися з Віктором, позивний «Лікурґ», у 2015 році, і він давав мені інтерв'ю телефоном, перебуваючи на фронті з «Азовом». Тоді йому було 23 роки. Ми обговорювали готовий законопроект про статус добробатів — здавалося, що не прийняти його неможливо. Але до ухвали закону пройшло чотири роки.

«Я на фронті, і в першу чергу треба здобувати перемогу»

■ **Із того законотворення про добробати, що ми обговорювали чотири роки тому, що залишилося на сьогодні?**

— Власне, чотири роки тому були різні спроби того, щоб надати статус учасника бойових дій добровольцям, наприклад, ініціатива визнати Добровольчий український корпус як цілісне формування або отримувати статус учасника бойових дій добровольцями в якийсь інший спосіб. На жаль, так склалося, що за чотири роки ініціатива не надто рухалася, тільки торік у грудні було ухвалено в другому читанні законопроект, який відтепер нарешті дозволяє добровольцям, які реально брали участь у бойових діях, отримувати статус і, відповідно, всі соціальні гарантії та пільги, передбачені державою.

Наскільки мені відомо, зараз будуть розробляти підзаконні нормативні акти, тобто порядок, яким чином уся ця процедура реалізовуватиметься, але це вже великий плюс для тих добровольців, які воювали з перших днів війни, в 2014-15 роках, і були в тих же умовах, що і бійці ЗСУ, Нацгвардії та інших формувань, але не мали статусу.

Ініціатива отримати статус учасника бойових дій у першу чергу повинна надходити від самого бійця, хоча різні структури в підрозділах, наприклад, в ДУЖу і УДА є соціальна служба, це волонтери, які безпосередньо займаються допомогою в оформленні документів. Вони можуть таке проініціювати для бійців: пояснити, що це потрібно, це важливо, що варто прийти і податись на статус, або можна це робити централизованно.

Конкретно на рівні законопроекту передбачено два шляхи, як можна отримати УВД для добровольців. Або мати втяг із наказу про залучення і довідку від АТЦ (Антитерористичного центру України) про те, що така особа залучалася до проведення Антитерористичної операції, тому що стаття 4 Закону України «Про боротьбу з тероризмом» прямо передбачала, що до Антитерористичної операції можна залучати в тому числі просто громадян. Важливий момент — у нас із березня 2018 року вже не АТО, а ООС (Операція Об'єднаних сил), і там можливість для залучення цивільних осіб узагалі немає, вона виключена. Поки що статус добровольця стосується періоду до березня 2018 року включно.

Альтернативний шлях для тих, у кого такої довідки немає, — треба зібрати три нотаріально завірених свідчень учасників бойових дій, але не з числа добровольців — тобто це мають бути військовослужбовці Збройних сил, Нацгвардії, інших формувань, які були суб'єктами Антитерористичної операції, і на підставі цих трьох нотаріальних свідчень буде надаватися статус учасника бойових дій.

Слід пам'ятати, що є добровольці, які залишаються на фронті й досі. Наприклад, у ДУЖа є перша окрема штурмова рота, де командує Да Вінчі (у Збройних силах дуже схвально ставляться до цього молодого командира), вони воюють весь час, із самого початку, зараз продовжують вести бойові дії, продовжують залишатися на фронті. Їх просто забули.

У Да Вінчі позиція чітка: я на фронті і я тут воюю, і всі питання мене хвилюють мало, у першу чергу треба здобувати перемогу. Чудова позиція, втім, треба буде врахувати у подальшому статус на майбутнє. Тут банальне питання справедливості, коли люди з перших днів війни на фронті, реально воюють, реально показують себе з найкращого боку, а фактично держава їх обділяє таким чином.

■ **Коли ми з вами спілкувалися у 2015 році, ви ж воювали?**

— Так, із перших днів Широкинской операції, з лютого 2015-го і десь до кінця 2016 року я перебував у складі окремого загону спецпризначення полку «Азов», у тому числі застав бойові виїзди до Широкиного, доводилося їздити на фронт, виконувати ті чи інші завдання.

Офіційна назва полку «Азов» — це окремих загіні спеціального призначення «Азов», військова частина 3057 Національної гвардії України. Сам «Азов» починався як батальйон патрульної служби міліції, після цього він став полком, і вже як полк він був переведений до Національної гвардії, був включений до військової частини 3057, у складі окремого загону спецпризначення, хоча, в принципі, зараз за рівнем комплектування, за рівнем управління та професійних навичок це повноцінний полк. Торік із січня по серпень відправлявся до району Світлодарської дуги, де полк «Азов» займав позиції, де виконували бойові завдання, було перехоплено два російські безпілотники системи «Орлан», було знищено радіолокаційну систему «Зоопарк», яка займається розвідкою та контролем артилерійського вогню, це винятково російські розробки. На даний момент, як і в усіх формуваннях, у тому числі й у Збройних силах України, відбулася ротация, тобто «Азов» відійшов на своє місце дислокації до Маріуполя, вісім-дев'ять місяців вони перебувають на фронті, після цього відбувається ротация. На даний момент бійці готуються до того, щоб найближчим часом знову заступати на передові позиції. Як відбувається служба солдата: якщо ти не на передовій, то ти тренуєшся.

Законотворчість у казармі

■ **Ви старший лейтенант запасу Нацгвардії, були майже два роки на війні. Які були ваші функції, крім того, щоб воювати?**

— Я юрист, у тому числі військовий юрист, тому я займався так само юридичним супроводом діяльності «Азова», плюс активно долучався до законотворчої діяльності, навіть перебуваючи там, тому що дистанційно це теж було можливо, тобто розробляв законопроекти. Якщо ти перебував фактично в казармі, можна взяти ноутбук, написати законопроект, скинути його колегам у Києві, які його зареєструють і подадуть.

«Найкращий спосіб вшанувати пам'ять загиблих бійців — це не лити сльози, а продовжувати їхню справу, робити те, заради чого вони віддали свої життя».

■ **А які у вас були законопроекти у той час?**

— Дуже багато різних. Основні — це військова тематика, перші питання стосовно виплат працівникам міліції, тому що «Азов» починався як батальйон міліції, у ході бойових дій виникло питання соціального забезпечення, виникла певна прірва у забезпеченні військових і міліціонерів, зрозуміло, що в мирний час на мирних «рейках» це були зовсім різні обставини, а вийшло фактично, що люди, які оформлювалися як міліціонери, отримували статус міліціонера і забезпечення міліціонера, хоча могли бути поранені так само, як будь-який військовий на війні. У нас був законопроект, який прирівнював ці забезпечення для того, щоб особи, які були залучені безпосередньо до АТО, брали участь у бойових діях і були поранені в бойових умовах, отримували нарівні з військовослужбовцями. Були питання, які стосувалися добровольців.

Ідея законопроекту могла прийти від однієї людини, текст написав, наприклад, він, зареєструвала третя людина, — виходить, продукт колегіальний. Є законопроекти, котрі робив я: придумав ідею, написав, отримав погодження, депутат підписав, і ми його зареєстрували. Ми

тоді писали закон про петиції, запровадження електронної демократії. Починав готувати його я, завершували вже колеги, зареєстрували, однак парламент його так і не розглянув.

Був законопроект, який розробляв я спільно з групою волонтерів, що нам допомагала. Він стосувався генетичної ідентифікації військовослужбовця, — була така проблема, особливо після трагедії в Іловайську, — складність ідентифікації тих чи інших осіб, тому що інколи тіло було в тому стані, що не підлягало ідентифікації, і щоб можна було визнати людину загиблою, надати її родині всі виплати, гарантії і статус, необхідно було пройти певну процедуру. У нас тоді з'явилася ідея стосовно того, щоб у всіх військовослужбовців, які вступають на військову службу, відбирати зразки ДНК. Для того, щоб у подальшому з виникненням таких ситуацій можна було одразу встановити, що це конкретна особа, і, відповідно, не виникло вже питань про забезпечення для родини.

Законопроект пройшов перше читання у Верховній Раді і там застряг. Чес-

Віктор Шендибіло.

«Добровольці на фронті»

Юрист Віктор Шендибіло — про законопроекти, яких потребує Україна, та бажання уславити ім'я країни не гірше, ніж спартанський законодавець Лікурґ

но кажучи, зараз я не відстежую його долю. Це був перший наш законопроект, проголосований у залі, здається у 2015 році, однак, на жаль, після цього Рада до його розгляду не поверталася. На щастя, такого масштабу трагедій, як Іловайська та Дебальцівська, у нас більше не було, сподіваюся, і не буде. В нинішніх умовах законопроект дещо втратив актуальність, хоча, як на мене, така нор-

нах про те, що той чи інший учасник бойових дій наклеп на себе руки.

Я днями дізнався про те, що волинський борець «Азова» на псевдо «Сократ», який у 18 років пішов на фронт, вкоротив собі віку. Він звільнився у 2015 році і після цього був на контрактній службі у ДШВ, а після звільнення навіть долучався до складу групи психологічної допомоги (психолог і кілька ветеранів), яка їздила надавати таку допомогу іншим. Але, надаючи допомогу іншим, себе не вберіг.... Йому було 23 роки... Вочевидь, йому було тяжко. І належної та достатньої допомоги він не отримав.

Кожна втрата побратимів сприймається дуже важко, навіть якщо особисто людину не знаєш, а коли це земляк, з яким ти особисто перетинався, тим тяжче стає.

На фронті втрати викликають трохи інші відчуття, тому що хочеться, крім того, щоб горювати, достойно вшанувати загибель побратима, продовжуючи виконувати бойові завдання. У «Азова» було близько сорока втрат, найкращий спосіб вшанувати пам'ять бійців — це не лити сльози, а продовжувати їхню справу, робити те, заради чого вони віддали свої життя. А намагаючись підвищувати рівень бойової підготовки, навчаючи особовий склад, добре забезпечуючи бійців матеріально, ми можемо мінімізувати втрати.

■ **«Азов» визначний своєю соціальною роботою з бійцями та ветеранами.**

— У «Азові» є патронатна служба, відділ, який займається соціальним забезпеченням усіх бійців, які цього потребують, а також пораненими, оформленням їхніх документів, подачею на виплати, допомогою сім'ям загиблих, організацією процесу поховань загиблих.

Так само і з питаннями іноземних добровольців. У нас є мої колеги, які безпосередньо збирають всі документи, до того ж не лише «азовців», а усіх іноземних добровольців, які брали участь у бойових діях і яким треба отримати громадянство. Вони

Віктор — людина з активною життєвою позицією, його часто можна побачити на масових акціях.

залишаються й досі»

якраз займаються правовою допомогою щодо них, збирають документи, скеровують їх до Міністерства ветеранів, спілкуються з міграційною службою, допомагають їм оформлювати документи до міграційної служби. Усе це централізовано.

«На росіян, які воювали на боці України, відкривають карні справи»

■ **Розкажіть докладніше про закон про іноземних добровольців.**

— Це найцікавіший наш законопроект. Закон про іноземних добровольців — це був фактично єдиний наш законопроект, який став законом, ми добилися його ухвали. Його в першому читанні прийняли з низкою поправок, і я, тоді уже звільнившись, долучався — писав ці поправки разом із міграційною службою і з народними депутатами з різних фракцій, у них були зауваження, ми це враховували, щоб закон був робочим. Його прийняли, виникла заминка у зв'язку з тим, що розробляли підзаконні нормативні акти, розробляли порядок, як це все має бути, і цей порядок було прийнято лише 28 грудня минулого року. І фактично зараз тільки почне працювати саме цей порядок. Плюс є паралельно інша процедура, тобто при Міністерстві ветеранів була створена Комісія з питань попереднього розгляду матеріалів щодо прийняття до громадянства України, куди увійшли представники громадськості (ветеранських організацій), ветеранів, міграційної служби, Служби безпеки, які розглядають конкретно справи бійців, докази, які підтверджують їхню участь у бойових діях і готують їм подання від міністра ветеранів про те, що «дана особа брала участь у бойових діях, захищала Україну, вона становить державний інтерес, просимо за спрощеної процедури прийняти до громадянства».

Це паралельна процедура, вона почала працювати ще в минулому році. Тобто, з одного боку, є законопроект 3433, наш, який прийняли, і він передбачає порядок прийняття до громадянства України через отримання довідок від командира частини або на вищому рівні. Іноземний доброволець може звернутися до командира частини, спільно з якою він виконував завдання, він йому дає довідку, підтверджує, що конкретна особа брала участь у виконанні бойових та службових завдань. І на підставі цих документів боєць може

подаватися на громадянство, для отримання посвідки на тимчасове проживання тощо. А комісія стосується іншої процедури, яка йде через прийняття до громадянства саме тих іноземців, які становлять державний інтерес. Якщо людина приїхала в Україну, воювала, пролила свою кров, отримувала поранення, то, як на мене, вона точно становить інтерес для того, щоб надати їй громадянство. Тим паче що для більшості з іноземних добровольців це був квиток в один кінець — росіяни чи білоруси, які воювали за Україну, точно не можуть повернутися додому. На росіян відкривають карні справи, інколи виносять вирoki — заочно.

■ **Ви є автором ще низки законопроектів. Нагадайте про них, будь ласка.**

«Для більшості з іноземних добровольців це був квиток в один кінець — росіяни чи білоруси, які воювали за Україну, точно не можуть повернутися додому».

— У нас був законопроект, який передбачав територіальну оборону, тобто формування державної оборони, тому що в нас зараз є проблема, бо нема закону, який це питання регулює. Є указ президента від 2015 року, але він для службового користування, а самого закону немає. Ми колись розробляли такий законопроект, але його навіть не розглядали. А питання насправді актуальне, тому до нього треба повертатися.

У нас були законопроекти, які стосувалися заборони присутності резидентів країни-агресора у керівних органах в банківській сфері, тому що це не дуже правильно, коли резидент країни-агресора братиме участь у контролі за банківським сектором в Україні. Це «Сбербанк Росії», «Альфа-банк», «ВТБ» і ще кілька банків, у складі яких є російські учасники. З точки зору банальної економічної безпеки країни, це нерозумно, неприйнятно і неправильно, коли такі речі існують.

Ми були співавторами законопроекту, який регулює статус військовополонених. Це теж велика проблема, що у нас немає чіткої нормативної бази, яка регулює статус цих осіб, хто вони — військовополонені, заручники, незаконно за-

суджені особи... Саме визначення вже викликало дискусію, не кажучи про те, що немає соціальних гарантій, особливо для цивільних, тобто якщо для військових передбачено, що у разі потрапляння в полон за ними зберігається робоче місце, заробітна платня, то для цивільних такої гарантії не було. Для того щоб уніфікувати цей статус, був зроблений законопроект. Він тоді теж пройшов перше читання і, за ідеєю, мав бути перенесений на нинішнє скликання парламенту. Але яка його доля, поки теж складно сказати.

Я або безпосередньо писав ці законопроекти, або до них долучався, у мене було кілька колег, які займалися цими питаннями, робота була організована колективно. Інше питання, що, на жаль, наші ініціативи дуже рідко потрапляли на розгляд Верховної Ради. Можу сказати, що політична вага у прийнятті тих чи інших законів відіграє більшу роль, аніж законодавча техніка, точність викладення норм чи навіть актуальність питань.

Найперший мій законопроект — щодо надання статусу Героя України іноземцям. Він стосувався Михайла Жизневського, загиблого під час Революції гідності. Ми подали цей законопроект, альтернативний подала народний депутат Анна Романова, ми на першому засідан-

того щоб він точно був проголосований.

На даний момент законотворчою діяльністю я не займаюся, оскільки немає способів її реалізації. Крім того, все одно залишається низка юридичних питань, які стосуються «азовського» руху в цілому. І договірна робота, і аналітична робота, доводиться аналізувати ті чи інші ініціативи, які виникають уже в новому парламенті, тому що треба знати, в якому руслі працюють народні депутати і чого можна від них чекати, в разі потреби реагувати на ті чи інші речі.

«Юридична освіта корисна, бо знати свої права потрібно всім»

■ **Скажіть, будь ласка, чому ви — «Лікурґ»?**

— Тому що це видатна історична постать, спартанський законодавець, і в принципі, моя діяльність була пов'язана із законодавством, з реформуванням, тому було досить співзвучно. Тим більше, що Спарта — з античності видатна країна, відома своїм військовим устроєм і тим, що протягом п'яти століть вона була непереможним полісом на території Давньої Греції. Хочеться в майбутньому зробити визначну реформу й уславити ім'я країни не гірше, ніж той самий Лікурґ.

■ **І позивний був на фронті «Лікурґ»?**

— Звичайно.

■ **Вам зараз двадцять сім років. Ви з Луцька. Завжди мріяли стати юристом?**

— Насправді ні. Десять років дев'ятого класу постало питання: треба ж обирати якусь професію. Тоді, ще будучи геть юним, я вирішив, якщо на мені як на чоловікові лежить обов'язок утримання сім'ї, треба обрати якусь професію, яка дозволить її забезпечувати. Так подумав, що це може бути, наприклад, юрист. Уже трішки підрісши, зрозумів, що не зовсім вгадав із цим питанням, тому що найбільш заможні юристи — це ті, хто займається господарськими питаннями, а не державно-правовими, як я. Але, з іншого боку, я до цього відчув максимальний інтерес, покликання, тому що, поперше, питання, які стосуються державного будівництва, особисто мені дуже цікаві, по-друге, юридична освіта корисна, бо знати свої права потрібно всім.

■ **Ви закінчували Харківську юридичну академію.**

— Тепер це Харківський національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Рівень освіти там дійсно хороший, він дуже системний. Можу погодитися, що це найкращий юридичний ВНЗ країни. Я вчився на військовій кафедрі, здобув першине військове звання молодшого лейтенанта ще тоді.

■ **Чим ви зараз займаєтеся у Національному корпусі?**

— Фактично юридичним супроводом: договірна діяльність, документи, реєстраційні дії, супроводження виборчих процесів, аналітична діяльність, максимально долучаюся до тих чи інших ініціатив загалом. Для мене актуальна тема — це закон про зброю, тому що це трошки неправильно, коли країна фактично шостий рік у стані війни, а в нас досі немає закону, який регулює питання зброї. І тут є дві проблеми: проблема того, що люди фактично позбавлені права себе захищати, тому що немає можливості придбати короткотривалу нарізну зброю, а це основний елемент самозахисту. І другий момент — це момент законодавчий, бо у нас це все на рівні наказу МВС, а він є підзаконним актом, він не є законом, хоча і Конституція, і Цивільний кодекс вимагають саме існування закону, який регулює обіг тих чи інших речей, обмежених в обороті, зокрема зброї, адже так чи інакше вона повинна передбачати дозвільний порядок, просто це має бути прописано в законі. Зокрема, я долучаюся до підготовки позицій авторів відповідного закону. Зараз є два законопроекти у Верховній Раді, і було прийнято рішення їх доопрацювати для того, щоб подати узгоджений варіант і, можливо, нарешті його прийняти. Для цього потрібна була юридична допомога. Присвячую час цьому теж.

Водночас займаюся публічною презентацією Національного корпусу. В інформаційній площині — на різних громадських заходах, на телеканалах, щонайменше раз-два на місяць доводиться представляти позицію партії. ■

■ НАГОРОДИ

«Тримаймо разом українську хвилю!»

Грандіозним шоу на велику сцену повернулася «Українська пісня року»

Інна СТЕПАНЧУК

Минулої середи в Палаці мистецтв «Україна» урочисто вручали національну музичну премію за творчі здобутки в 2019 році — «Українську пісню року». Відродити її вирішили засновник і власник торгової марки «Українська пісня року» Михайло Поплавський та популярний співак Олег Винник. «Відновлюючи проект, ми прагнемо відзначити кращих виконавців країни, підтримати талановиту молодь та зберегти й популяризувати надбання нації — українську пісню. Саме вона має доминувати в національному теле- і радіопросторі», — наголосив перед початком концерту Михайло Поплавський. Відтак головною «перепусткою» на сцену національної премії була українська мова музичних композицій, а вже потім — їхні ротації, кількість переглядів, популярність. Важливо, що премією відзначили також авторів пісень, які зазвичай залишаються за лаштунками слави своїх хітів.

«Шоу такого рівня в Україні ще не було»

«Шоу такого рівня в Україні ще не було, — сказав перед концертом журналістам народний артист України Павло Зібров. — Одна сцена чого варта! Ніби знамениті Потьомкінські сходи в Одесі взяли й перемістили до Києва. Ви самі незабаром усе побачите. Михайло Михайлович — це невтомний генератор ідей і криголам, який упевнено йде до своєї мети. Як генеральний продюсер він багато сил вклав у це дійство. Останніми тижнями практично жив у Палаці «Україна», готуючи концерт. Важливо, що для створення такого шоу світового рівня вже не треба шукати фахівців за кордоном. Михайло Михайлович виростив їх сам — в очолюваному ним Київському національному університеті культури і мистецтв».

Дійсно, над складною постановкою шоу працювала команда професіоналів, більшість з яких є випускниками КНУКіМ. Так, головним режисером-постановником музичної події року стала Катя Царик, одна з найзагребуваних українських режисерок, талановита кліпмейкерка, яка працювала з багатьма зірками шоу-бізнесу.

Сцена була побудована у вигляді трирівневих сходів, які вели мало не під стелю Палацу «Україна». До того ж ці сходи здавалися «живими» завдяки відеоінсталяціям. Кожна пісня — це була унікальна історія, окрема мінівистава, створена за допомогою майстерної гри світла, вдало підбраної відеокартинки та технологічних новинок.

Ведучі церемонії — Катерина Осадча та Юрій Горбунов — спілкувалися з гостями не тільки зі сцени, а й раптово з'являлися на спеціальному подіумі у глядацькій залі, дотепно кепкуючи одне над одним, що робило атмосферу вечора ще затишнішою та невимушеною.

«Це щастя — отримати нагороду через 50 років»

Першою на сцену вийшла НК із піснею «Обіцяю». В репертуарі Насті Каменських українських пісень — лише кілька. І всі вони полюбилися слухачам. До того ж музи-

ку до своєї останньої композиції співачка написала сама. Успіх і премія — чудовий стимул рухатися в цьому напрямі далі.

«У шоу-бізнесі я лише рік, тому мені особливо приємно отримати цю високу нагороду, — сказав, одержуючи статуетку з золотою платівкою, співак КНАУАТ. — Моя місія на цій сцені — популяризувати українське. І як круто, що я такий не один, що зараз на сцену вийдуть багато виконавців, які робитимуть те ж саме — пропагуватимуть якісний український продукт».

Один за одним на сцену виходили виконавці української пісні — TARABAROVA, Віталій Козловський, Павло Зібров, Наталя Бучинська, Ніна Матвієнко, MELOVIN, DZIDZO, Олександр Пономарьов, Сергій Бабкін, Наталя Могилевська, КНАУАТ, LAUD, DILEMMA, Мішель Андраде, ТАЮНЕ.

Нагороду в особливій номінації — «Легенда української пісні» — отримала неперевершена Ніна Матвієнко, яка виконала «Чарівну скрипку». Пісню, від якої, без перебільшення, мурашки біжать по шкірі, зал слухав, затамувавши подих. Та коли для отримання нагороди на сцену вийшов автор слів — не менш легендарний Юрій Рибчинський, весь зал підвівся зі своїх місць і вітав лауреатів стоячи. «Із композитором Ігорем Покладом ми написали цю пісню у 1969 році. І це щастя — отримати нагороду через 50 років, — сказав розчулений Юрій Рибчинський. — Щиро вдячний Михайлу Поплавському за все, що він робить для популяризації вітчизняної музики. Без перебільшення, його цілком заслужено можна назвати ректором української пісні».

Популярний співак Олег Винник на радість усім присутнім у залі «вовчицям» виконав одразу чотири свої хіти: «Роксолану», «Наталю-Наталю», «Як жити без тебе» та «Вовчицю», з якої, власне, й починався його українськомовний репертуар. Останні дві пісні зал співав разом з Олегом. Статуетка Олегу дісталася як автору пісні «Солодкі сльози», яку виконала співачка ТАЮНЕ. Цю білявку ми звикли бачити як бек-вокалістку Олега Винника, проте ос-

Ведучі концерту Катерина Осадча та Юрій Горбунов: шоу починається.

танним часом виконавиця з красивим оксамитовим голосом робить чималі успіхи і в сольній кар'єрі.

«Коли Михайло Поплавський запропонував мені спільно відродити «Українську пісню року», я з радістю долучився до проекту, — каже Олег Винник. — Це честь бути причетним до благородної справи. Мені надзвичайно приємно сьогодні бачити на цій сцені й відомих метрів, які роками творили українську музику, а тепер отримують нагороди за свої здобутки, і молодих виконавців, котрі мають мільйонні перегляди на YouTube, хіти яких знає і співає вся країна, але, на жаль, імена цих виконавців часто є невідомими загалу. Вважаю, що ми зробили велику справу, вивісивши їх на цю сцену. Бо вони — майбутнє української музики. Так само несправедливо залишаються за кадром автори — поети і композитори, які творять сучасну українську пісню».

Вірю, що «Українська пісня року» стане хорошим стимулом і мотивацією для молодих виконавців».

Слово «Гаранта»

І насамкінець на сцену «України» вийшов він — «Гарант української пісні». Саме в такій спеціальній номінації отримав нагороду співаючий ректор Михайло Поплавський. Вітаючи свого наставника, студенти університету культури дали фору навіть «вовчицям» Винника: під нові пісні «Жінка-свято» та «Я твій Міша» вони «відривалися» по повній — підспівували, танцювали, а наприкінці скандували прізвище улюбленого ректора.

«Премія «Українська пісня року» відтепер буде щорічною, — пообіцяв Михайло Михайлович. — Із року в рік вона збиратиме найталановитіших виконавців, які творять і люблять українську пісню, піднімають дух української нації. Я вірю, що за українською піснею майбутнє. Якщо буде українська пісня — буде Україна. Бо пісня — це генетичний код нації, вона вічна, як небо і сонце, в ній звучить душа українського народу. Без власної пісні, мови і культури немає нації. Тримаймо разом українську хвилю!»

Михайло Поплавський пообіцяв, що «Українська пісня року» буде щорічною.

«Вовчиці» шаленіють: на сцені — Олег Винник.

Нагорода для НК — стимул писати українські пісні.

ДО ДАТИ

Про знахідки
Трипілля та їх
відкривачаАрхеолога Вікентія
Хвойку вшановують у
Національному музеї історії

Олена ГОРІШНЯНЬСЬКА

У Національному музеї історії України (НМІУ) відкрився виставково-освітній проєкт «Археологічні світи Вікентія Хвойки». Щойно минуло 170 років від дня народження цього видатного дослідника археологічних пам'яток і талановитого художника. Його відкриття лягли в основу першої наукової концепції історичного розвитку землеробського населення Середнього Подніпров'я від кам'яної доби до епохи Середньовіччя. Вікентій Хвойка відомий як археолог, що відкрив якразву й неповторну Трипільську культуру на території України.

Для відділу археології Національного музею історії України ця виставка знаменна також тим, що саме Хвойка був одним із засновників та першим головним зберігачем НМІУ, який тоді називався Київський художньо-промисловий і науковий музей. До уваги відвідувачів пропонуються оригінальні документи та акварельні малюнки Вікентія Хвойки.

Під час кураторської екскурсії Марини Стрельник відвідувачі музею довідалися про життєвий шлях науковця та ознайомилися із цікавими речами з розкопок видатного вченого. Нині вони прикрашають постійну експозицію музею.

У серпні 1893 року Вікентій Хвойка на вулиці Кирилівській у Києві відкрив Кирилівську пізньопалеолітичну стоянку. Кураторка виставки ділиться цікавими деталями. «Під час перших розкопок на Кирилівській стоянці Хвойка знайшов кістки. Він показав знахідки Володимиру Антоновичу, і саме той визначив їх як кістки мамонта. А також порадив Хвойці досліджувати цю стоянку, що той і зробив. Під час розкопок поширилися чутки, начебто кістки, знайдені на вулиці Кирилівській, є цілющими. Люди прямували до цієї стоянки, щоб і собі взяти таку знахідку, що ніби може допомогти вилікуватися. Тож Вікентію Хвойці довелося встановити охорону навколо території, де велася розкопки. Крім знарядь праці, було знайдено рештки жител», — розповідає Марина Стрельник.

У 1895—1896 роках на київських пагорбах над Подолом Хвойка дослідив поселення невідомої досі землеробської культури мальованої кераміки, яка пізніше отримала назву трипільської. Значним був внесок Вікентія Хвойки й у вивчення періоду раннього залізного віку. Він досліджував скіфські старожитності, зокрема, кургани біля сіл Оситняжка на Київщині, Вовківці на Сумщині, Акютинці на Полтавщині, Райгород, Пруси на Черкащині та інші. Він першим звернув увагу на Пастирське, Мотронинське (Черкащина) та Ново-Будківське (Сумщина) укріплені скіфські городища.

Продовжуючи активні пошуки, археолог знайшов слов'янські пам'ятки VI–VII ст. на Пастирському городищі, а також слов'янський могильник літописних сіверян (VIII–IX) біля села Броварки Полтавської обл. Неабиякий інтерес у Вікентія Хвойки викликало дослідження давньоруських пам'яток: він розкопував Київ, Білгород, Витачів, Шарки, Безрадічі. Велику увагу науковець приділяв також збереженню та популяризації здобутих матеріалів.

Вікентій Хвойка — автор понад 36 друкованих праць, дійсний та почесний член багатьох наукових товариств, активний учасник археологічних з'їздів. «Значною заслугою дослідника стала розробка періодизації та історичної послідовності ранньослов'янських культур, а також ідея автохтонності українського населення, які актуальні й зараз», — наголошує кураторка виставки Марина Стрельник. ■

Валентина САМЧЕНКО

Сто — поважна дата. Для Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка — це за всі роки 590 вистав, 29 країнами гастролей, 135 режисерів, понад 600 акторів. А за кожною з цих цифр — особистості, амбіції, переживання і мільйони вдячних глядачів. У різні часи: і творчих піднесень, і трагедій всієї країни. Не даремно ж бо саме цей театр у сегменті драматичних заслужив статус «перша сцена» України.

Минулої осені «Франківці» ввійшли у сотий театральний сезон. Офіційним днем народження є дата першої прем'єри колективу — 28 січня 1920 року — тоді показали «Гріх» за п'єсою Володимира Винниченка про Київ останніх імперських літ. А починалося все з того, що у Вінниці об'єдналися частина акторів Молодого театру на чолі з 32-річним Гнатом Юрою та актори Нового Львівського театру, очільником якого був 29-річний Амвросій Бучма. Назвалися — «Новий Драматичний театр імені Івана Франка».

Предтечею були виступи у 1918–19 роках Нового львівського театру у різних містах України, через Тернопіль та Проскурів (Хмельницький) на Наддніпрянщину. Під зиму напередодні 1920-го львів'яни затрималися у Вінниці. Сюди з денікінського Києва перебралася численна сім'я Юрів. Офіційно об'єдналися на загальних зборах 20 січня.

До 1923-го, коли «Франківці» переїхали до Харкова, що тоді був столицею радянської України, — театр не мав постійної прописки. А ще через три роки відбувся так званий «обмін містами»: театр «Березіль» Леся Курбаса переїхав до Харкова, а театр імені Івана Франка — до Києва. Тобто з 1926-го «Франківці» базуються там, куди звикли прямувати на вечірні й денні вистави сучасні глядачі, — з Хрещатика по вулиці Городецького трохи вгору на площу Івана Франка.

Зрозуміло, заселення театру було «в декорациях» тих непростих років. Ще раніше територія належала професору медицини Федору Мерінгу (1822—1887), Після смерті власника нащадки продали садибу — і там з'явилася нова будівля, яку орендував російський театральний діяч Микола Соловцов. У жовтні 1898-го було відкрито стаціонарний репертуарний театр. Потім, як і інші, більшовики націоналізували «соловцовський» театр, заселивши «Франківців». До речі, під час Другої світової війни будівлю театру було зруйновано; відновили її у 1946-му.

Нині берегинею Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка є Галина Гілярівна Яблонська, яка блискуче грає у кількох постановках, незважаючи на те, що лише на 8 років

ЮВІЛЕЙ

Сто років із глядачем

Театр імені Івана Франка буде фестивалити у травні

Патруне першу сцену України 100 років ім'я Івана Франка.

молодша за свій театральний дім. Влилася у колектив ще 1951 року, їй випало спілкуватися і працювати, зокрема, з режисерами Гнатом Юрою й Амвросієм Бучмою, акторкою Наталією Ужвій. До акторського золотого фонду належать також сучасники Анатолій Хостіков, Наталія Сумська, Богдан Бенюк та багато інших достойників, яких знають і ті, кому жодного разу не пощаслилося подивитися наживо вистави «Франківців».

Особливо помітне поєднання високого художнього стилю з українськими традиціями відбулося за двадцять три роки керування театром Сергієм Данченком, з 1978-го по 2001 рік. Далі, по 2012 рік, театр очолював один із найвідоміших українських акторів — легендарний Богдан Ступка, якому належать слова: «Якщо одна людина після вистави вийшла трішки кращою, якщо вона замислилася над тим, як їй жити далі, то театр має право на існування». Потім були роки керівництва Станіслава Мойсеєва.

Із березня 2018-го на посаду художнього керівника-генерального директора Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка обрали Михайла Захаревича, який ще з 1992-го працював гендиректором Національного академічного драматичного театру імені Франка. Михайло Васильович, до слова, є автором ґрунтовної монографії «Національний академічний драматичний театр імені Івана Франка. Динаміка соціокультурних перетворень 1920—2001 років». Головним режисером «першої сцени» з жовтня 2017 року є Дмитро Богомазов.

Як годиться, «Франківці» з початку сотого театального сезону вже не раз згадали про ювілей. Зібранням усього колективу його

Анатолій Хостіков — «Франківець» із 1980 року.

У день 100-ліття театру «капусник» створювали молоді «Франківці». Фото Анни ВОЛОШЕНКО.

відкрили; в офіційний день народження театру згадували історію, вшановували пам'ять корифеїв, майстрів і колег, які прославили Франкову сцену в різні роки, і сміялися разом на театральному «капуснику». Офіційні завершальні урочистості ювілярів заплановані на 27 травня, коли розпочнеться Міжнародний фестиваль національних театрів Європи, який ініціювали «Франківці» (цю ідею підтримала Національна спілка театральних діячів України).

До речі, до знаменної дати Національний банк України зробив подарунок митцям і нумізматам — увів у обіг монету «100 років Національному академічному драматичному театру імені Івана Фран-

ка». Срібний 10-гривневий екземпляр — це 2,5 тисячі штук, нейзильберовий (сплав міді й цинку) — 35 тисяч номіналом 5 гривень. Одна срібна монетка коштуватиме колекціонерам і поціновувачам театального мистецтва 1 153 гривні, інша — 51 гривню.

Ще варто нагадати, що побачила світ розкішна серія з семи книжок «100 років першій сцені України 2020—1920» (проєкт реалізував видавничий дім «Антиквар» за підтримки Українського культурного фонду). Численні бібліотеки, культурно-мистецькі установи та вищі навчальні заклади, а також просто поціновувачі театру отримали комплекти видань, сплативши лише вартість доставки. ■

Олена Підгрушна
українська біатлоністка

«Ми дуже хочемо здивувати та порадувати спортивну Україну. Старасмося в кожній гонці, але не завжди все складається на нашу користь. Утім ми віримо до останнього».

■ БІАТЛОН

«ЗМІНИТИ ВСЕ, ЩО МОЖНА»

На чемпіонаті світу вітчизняні біатлоністи не полишають спроб здобути для країни планетарну нагороду

Григорій ХАТА

Не зумівши піднятися на п'єдестал в перших гонках чемпіонату світу, українські біатлоністи сподіваються виправити ситуацію в наступних пріоритетних стартах, до яких вестимуть виважену й цілеспрямовану підготовку. Приміром, лідер чоловічої збірної України Дмитро Підручний, у котрого загострилися проблеми зі спиною, пропустить найближчий старт — індивідуальну гонку, й, за словами наставника команди Юрая Санітри, в оптимальному стані побіжить одиночну естафету.

«Сингл-мікст», як і традиційна змішана естафета, у таборі «синьо-жовтих» розглядається як медальна дисципліна. Тож Санітра очікує, що, добре відновившись після трьох перших гонкок ЧС, у парі з Анастасією Меркушиною в одиночній естафеті Підручний зможе поборотися за медаль.

Так само в Антхольц-Антерсельві сподіваються сказати своє вагомє слово й титуловані члени жіночої збірної України. Особливо засмученими українські біатлоністки виглядали після гонки переслідування, в якій кожна з наших збірних набрала купу промахів на стрільбищі. «Мені здається, що нічого не вдалося. Ні стрільби, ні ходу», — констатувала Ва-

До виграшу спринтерської «бронзи» на чемпіонаті світу-2020 в Антхольц-Антерсельві ветерану «синьо-жовтих» Олені Підгрушній не вистачило чотирьох секунд.
Фото з сайту korrespondent.net.

лентина Семеренко й виказала бажання в наступних стартах «виправити все, що можливо».

У перший день чемпіонату світу-2020 в Антхольц-Антерсельві, котрий розташований в Альпах на кордоні Австрії та Італії, біатлонний бомонд змагався в змішаній естафеті. Й ук-

раїнська четвірка в складі Анастасії Меркушиної, Юлії Джими, Артема Прими та Дмитра Підручного до останнього моменту претендувала на призове місце. На заключний у гонці вогневий рубіж український фінішер — Підручний — заходив у числі ключових претендентів на «брон-

зу». Влучна і, що головне, швидка стрільба давала йому чимало шансів на призовий фініш.

«Наставники підказували, що задля медалі потрібно ризикувати. Я ризикнув, але не вийшло», — так прокоментував свою невдалу стрільбу стоячи з однією незакритою мішен-

ню та колом штрафу Підручний, який у підсумку п'ятим перетнув фінішну лінію.

Так само підвели Підручного нерви й у спринті. Після першого вогневого рубежу в цій швидкоплинній гонці капітан української чоловічої збірної також перебував поміж лідерів. Аби претендувати на «призи», Дмитрові потрібен був ще один ідеальний підхід на стрільбищі. Утім один із п'яти пострілів прийшовся у «молоко». Коли ж українець залишав вогневий рубіж, він незрозумілим чином наступив на палицю й упав, укравши в себе додаткові секунди. Зрештою, лише десятий результат.

«Спина першою на себе приймає удар», — відзначив Дмитро. Нагадаємо, що торік у гонці переслідування Підручний сенсаційним чином виборов планетарне «золото». На ЧС-2020 у цій дисципліні він став лише 30-м.

Водночас найближче з українських збірників до медалей цього річного «мундіалю» наразі підбралася Олена Підгрушна, котра четвертою завершила спринтерські перегони. «Ми дуже хочемо здивувати та порадувати спортивну Україну. Старасмося в кожній гонці, але не завжди все складається на нашу користь. Утім ми віримо до останнього», — наголосила Підгрушна. ■

Інф. «УМ»

Легендарний боксер Майк Тайсон уже давно зійшов із боксерського рингу, проте він і досі залишається активним персонажем у медійному просторі світового спорту. Скажімо, в Україні він підписав контракт з однією з букмекерських контор, ставши її «амбасадором», і тепер обличчя Тайсона можна постійно бачити в її рекламних роликах.

Під час свого візиту до України легендарний американець повідав світу історію про свою другу маму — Камілла Еволд, котра мала українське коріння. «Вона навчила мене незалежності й дисципліні. Для неї було важливо, аби моя кімната була прибраною, щоб я ввічливо спілкувався з людьми. Після того як я став знаменитим боксером, мені вже не потрібно було мити посуд чи підмітати підлогу, але я знав, що маю бути самостійним», — відзначив Тайсон.

Камілла була донькою емігрантів із Тернопільської області — Ігната та Насті Евацук, які жили за 100 миль від Нью-Йорка — в містечку Кетскіл.

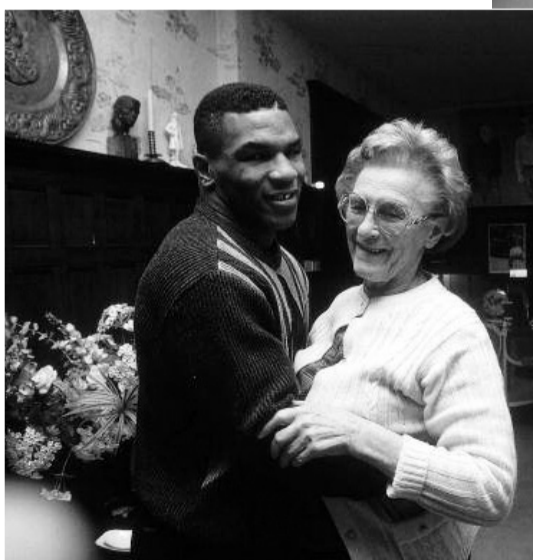
Саме там після Другої світової війни Камілла познайомилася з відомим тренером з боксу — Касом Д'Амато, котрий, не знайшовши спільної мови з «покровителями» «Великого яблука», у пошуках кращого життя перебрався до провінції й розпочав спільне життя з донькою сім'ї Евацук (Еволд). Продовжуючи навчати юнаків боксу, у Кетскілі Кас познайомився із 13-річним безпритульним розбишакою Майком Тайсоном, в якому тренер дуже швидко розгледів великий талант і разом з іншими талановитими боксерами поселив його у своєму домі.

Кас тренував хлопців у спортивному залі, а Камілла вчила їх дисципліні вдо-

■ БОКС

Незалежність і дисципліна

Як донька емігрантів з України допомагала легендарному Майку Тайсону долати бурхливі хвилі життя

Майк Тайсон та Камілла Евальд.
Фото з сайту www.obozrevatel.com.

ма, закріпивши за кожним із них хатні обов'язки. Так, Майк мав виносити сміття, проте, протестуючи проти подібної повинності, за перший рік він тричі втік із дому. Окрім того, хлопців вчили готувати їжу, прати речі, читати, писати, правильно поводити себе за столом.

У 15 років Кас та Камілла всиновили Майка Тайсона, котрий через п'ять

років став наймолодшим у світі чемпіоном світу в професіональному боксі.

Аби побачити тріумф свого учня, Кас Д'Амато не дожив рік. Камілла ж продовжувала надавати підтримку та опору своєму прийомному сину, котрому, як став зіркою, стало ще важче керувати своїм життям. Водночас у батьківському домі на Майка завжди чекали його

кімната й мама, котра за будь-яких обставин могла подарувати йому свою любов. «Мені дуже пощастило, що вона благословила мене своєю любов'ю і турбувалася про мене більшу частину мого життя. Я буду дуже сумувати за нею», — сказав Тайсон, коли в 2001 році у віці 96 років завершився земний шлях Камілли Евальд. ■

■ АМУРНІ СПРАВИ

Твій вихід, кохання

До Дня Валентина Мірзоян та Матвієнко презентували музичний фільм

Дара ГАВАРРА

До дня закоханих соцмережі потішили нас і шаржами політиків одне на одного (й самих на себе), і публічними зізнаннями зірок в коханні, а от Арсен Мірзоян та Тоня Матвієнко порадували своїх шанувальників 40-хвилинним фільмом-мюзиклом у «Ютубі». Локаціями для зйомок співаки обрали провінцію Фрісландію, що в Нідерландах, а саме — містечко Леуварден. Музиканти намагалися отримати дозвіл на зйомки, проте так і не зуміли цього зробити, тож довелось працювати на свій страх і ризик. Навіть виникли непорозуміння з поліцією із цього приводу, яка намагалася навести лад, проте місцевим жите-

лям явно сподобалася творчість наших митців і вони із задоволенням слухали наших музикантів. А ще місцеві запевняють, що в їхньому місті живе справжнє кохання (чи не тому Тоню та Арсена так тягне в ці місця, адже вони вже бували там?). У цьому романтичному музичному фільмі подружжя пара не лише продемонструє нові пісні, а й вперше відверто розповість про «закулісся» своїх відносин. За їхніми словами, глядачі стануть свідками історії їхнього кохання.

Зйомки супроводжувалися не лише постійними пригодами, а й каверзами погоди: сніг змінявся дощем, а пориви

Арсен Мірзоян та Тоня Матвієнко.

вітру «здували» хмари — і на авансцену виходило сонце. Але це не завадить глядачам насоло-

джуватися під час перегляду фільму чудовими піснями та не менш красивими краєвидами. ■

Варка ВОНСОВИЧ

Якщо в країнах Азії відкривають кафе, куди ви можете прийти, щоб попостити песиків чи котиків (а не скуштувати страви з них), то в країнах Заходу в притулках для бездомних тварин є посади людей, в обов'язки яких входить... обіймати тваринок. Саме таким чином можна «соціалізувати» цих «безхатків», які часто-густо стають агресивними та озлобленими, адже вулиця — це не пансіонат благородних панянок. Коти і собаки, яким доводилося виживати в жорстких умовах, потрапивши до притулків, змушені спочатку вчитися довіряти людям, адже від деяких із них вони раніше отримували стусани і копняки.

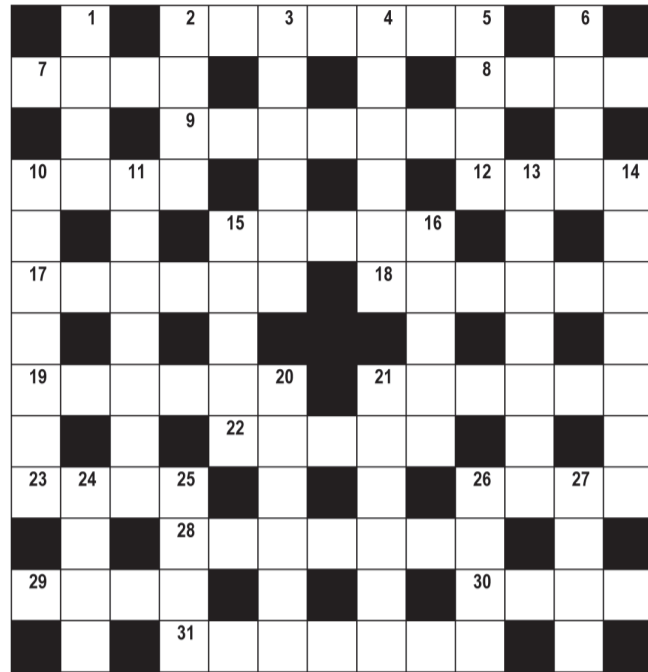
■ БРАТИ МЕНШІ

Обійми за гроші?

А чом би й ні?

Нещодавно хорошу традицію спілкування з тваринами започаткували і в харківському притулку для чотирилапих. Там запровадили посаду «обіймача», в обов'язки якого входить спілкування з тваринами та тактильні контакти, допомога кінологам у роботі з собаками при виконанні ними команд тощо. Зауважимо, це вперше в Україні введено таку штатну одиницю. Цю посаду

обійматиме харків'янка Катерина, яка раніше кілька років була волонтером і приходила до цього притулку за покликом серця. Згодом дівчина пройшла навчання у Центрі поводження з тваринами, тож, отримавши навички дресирування та правильного поводження з братами нашими меншими, зможе адаптувати їх до «цивільного» життя вже як професіонал. ■

■ КРОСВОРД ВІД МАЛАНКИ №18

По горизонталі:

2. Морська риба, у якої очі розташовані на правому боці тіла. 7. Столиця Азербайджану. 8. Французьке місто, де стратили Жанну д'Арк. 9. Елітний сорт слив. 10. Червона планета, «сусід» Землі. 12. Столиця Норвегії. 15. Різнокольоровий килим або ковдра з грубої вовни. 17. Міст на високих опорах через глибокий яр або ущелину. 18. Дзвіночок, який вішають овечкам на шию. 19. Магазин, де торгують окулярами. 21. Сучасний спосіб розрахунку в магазині. 22. Різновид змії. 23. Ім'я відомого угорського композитора, майстра оперети. 26. Дерев'яна рама, яку одягали волам на шию. 28. Графічне зображення, креслення. 29. Окреме відділення залізничного вагона. 30. Назва стародавнього кочового племені. 31. Дворянський титул сера Генрі Баскервіля із детективної повісті Артура Конан-Дойла.

По вертикалі:

1. Сектор на Близькому Сході, де триває конфлікт між ізраїльтянами та палестинцями. 2. Напрямок руху, шлях (судна, літака). 3. Людина із психічними збоченнями, серійний вбивця. 4. Титан, який, за давньогрецькими міфами, на плечах тримав Небо. 5. Фірма, виробник побутової техніки та електроніки. 6. Семітсь-

кий бог родючості, якому приносили в жертву немовлят. 10. Російський бізнесмен, засновник фінансової піраміди «МММ». 11. Установа, де відбувається керування ланцюговою ядерною реакцією поділу атомних ядер. 13. Американський народний депутат. 14. Велике віяло, яким на Сході обмахували володаря. 15. Закрите приміщення на верхній палубі судна. 16. Молочний сироп, виготовлений з мигдалю, цукру, рожевої води або води квітки апельсина. 20. Засідатель казенної палати, військового суду тощо. 21. Житель столиці України. 24. Річка на Донбасі. 25. Царство мороку в давньогрецькій міфології. 26. Житель крайньої Півночі. 27. Один із угро-фінських народів, від яких пішли росіяни. ■

Кросворд №16 від 12 лютого

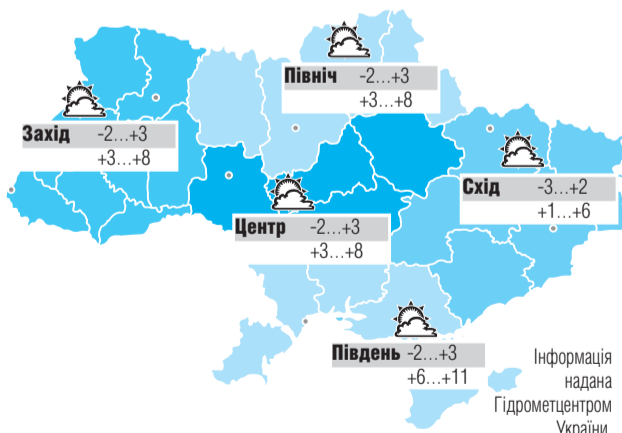
■ ПОГОДА

19 лютого за прогнозами синоптиків

Київ: мінлива хмарність, без опадів. Вітер північно-західний, 3-8 м/с. Температура вночі 0...+2, удень +5...+7.

Курорти Карпат: мінлива хмарність, без опадів. **Славське:** вночі 0...-2, удень +8...+10. **Яремче:** вночі 0...+2, удень +7...+9. **Міжгір'я:** вночі -1...+1, удень +5...+7. **Рахів:** уночі 0...+2, удень +6...+8.

17 лютого висота снігового покриву становила: **Дрогобич** — немає, **Стрий** — немає, **Славське** — 6 см, **Плай** — 78 см, **Міжгір'я** — 1 см, **Рахів** — 2 см, **Долина** — немає, **Івано-Франківськ** — немає, **Яремче** — 4 см, **Коломия** — немає, **Пожежевська** — 41 см.

■ ПРИКОЛИ

По берегу Темзи йде чоловік із фотоапаратом. До нього підбігає жінка:

— Ідіть швидше! У мене подружка тоне!
— Шкодує, міс, але в мене скінчилася плівка.

— Скажіть, а що таке гламурна тусовка?

— Ну, це коли багато-багато людей. Сорочки в усіх м'яті, джинси порвані, а на голові волосся в різні боки стирчить.

— Я ж казав, ми вчора на гламурній тусовці були, а ти — витверезник, витверезник.

Сім'я Сидорових знайшла в поштової скриньці два квитки на концерт і записку «Здогадайтеся, від кого!». Повернувшись із концерту, подружжя виявило, що їхню квартиру обікрали. До шафи вийшло пришилено записку «Ну що, тепер здогадалися?».

Приходить чоловік у пологовий будинок. До нього виходить медсестра:
— У вас хлопчик, 3700.
Той, дїстаючи гаманець:
— Ти диви — недорого.

Передплатні індекси: 60970, 1555
Наша адреса: 03047, Київ, пр. Перемоги, 50
Телефони редакції: 044-361-62-61;
з мобільного: 094-926-32-61
Електронна пошта редакції: ukrmoloda@ukr.net
Рекламне бюро: reklama-umoloda@ukr.net
Відділ реалізації: 454-84-41
sale_umoloda@ukr.net
«УМ» в інтернеті: http://www.umoloda.kyiv.ua

Відділи:
економіки — wagmer@ukr.net
культури, історії, суспільних проблем — vsamchenko@i.ua

Україна молода

Редактор Михайло Дорошенко
Засновник і видавець —
ПП «Україна молода»
Свідоцтво про реєстрацію:
КВ №3386 від 29.08.98
© Дорошенко М.І., 2013

При використанні наших публікацій посилання на «УМ» обов'язкове.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.
Комерційні публікації виходять під рубриками:
«Український виробник», «Позиція», «Банківська справа»,
«Фінансова експертиза», «Здоровенькі були», «Це — працює!»,
«Знайомтеся — новинка», «Партнерство», «Програми»,
«Проекти», «Альма-матер», «Продукт», «Протистояння»,
«Вітаємо», «Любов і шана».
Матеріали із позначкою © друкуються на правах реклами

Газета друкується у видавництвах:
«Преса України» — у Києві
Зам. 3009018
«Видавничий дім
«Високий Замок» — у Львові
Зам. блок № 76
Верстка та виготовлення фотопортретів — комп'ютерний центр редакції «УМ»,
Газета виходить у вівторок, середу, п'ятницю—суботу (спільний номер)
Тираж 86734